

**BARCSI SZÉCHÉNYI FERENC GIMNÁZUM
ÉS KOLLÉGIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM azonosító: 200908

2024. augusztus

Tartalom

Az intézmény adatai	4
Nevelési program.....	5
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	9
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok ..	19
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje ..	26
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	29
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	30
9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	32
10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	35
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	37
Helyi tanterv	39
1. Választott kerettanterv	39
2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámai.....	39
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	50
4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	50
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	50
6. A választható tárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai.....	51
7. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, melyekből az Intézmény a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola vállalja	53
8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei.....	54
A középszintű érettségi vizsga témaköreit tantárgyanként a melléklet tartalmazza.....	54
9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, és szóban történő ellenőrzési és értékelési módja	54
10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	60
11. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése	61
12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	61

13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	62
14. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	63
15. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	67
A kollégium pedagógiai programja	68
1. számú melléklet: Középszintű érettségi vizsga témakörei	81
2. számú melléklet: Az intézmény helyi tantervei.....	109

Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium

Címe: 7570 Barcs, Tavasz u. 3.

OM azonosítója: 200908

Intézmény jelleg: köznevelési intézmény; típusa: közös igazgatású köznevelési intézmény.

Weboldala: www.szechenyi-barcs.edu.hu

Alapító: Emberi Erőforrások Minisztériuma.

Alapító okirat kelte: 2020. 09. 01.

Fenntartó: Kaposvári Tankerületi Központ, 7400 Kaposvár, Szántó utca 5.

Nevelési program

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünk fő **feladata**, hogy *felkészítse tanulóinkat az érettségire, továbbtanulásra; széles körű alapképzést és megbízható alapokra épített idegen nyelvi tudást adjon.*

Az alapelveket a hagyományok, az embereszményről körvonalazható kép hatására, a nevelési és működési elképzelések alapján határoztuk meg Albert Einstein szellemében:

„Gondolj arra, hogy azok a csodálatos dolgok, melyeket iskoláitokban megismertek, sok nemzedék műve, és amelyeket a Föld minden országában lelkesült igyekezettel és nagy fáradozásokkal alkottak meg. Mindezt örökségként teszik majd a kezetekbe, hogy azokat átvegyétek, tovább képezzétek és egykor gyerekeiteknek becsületesen, továbbadjátok. Itt vagyunk mi, halandók – halhatatlanok az együtt alkotott maradandó művünkben.

Ha ezt mindig szem előtt tartjátok, akkor értelmet fogtok találni az életben és törekvésben, és fellelitek majd a más népekkel és korokkal szembeni igaz érzést.”

Ezek alapján nevelési tervünk az alábbi alapelveket, értékeket, célokat rögzíti:

- Biztosítjuk tanulóink számára a sokszínű tájékozódás lehetőségét, a különböző gondolati rendszerek megismerését, hogy megszerezzék az *általános emberi műveltség* tovább építhető alapjait.
- *Szilárd értékrendet*, az életkori sajátosságokhoz szabott konkrét társadalmi kapaszkodókat akarunk nyújtani diákjainknak; olyan *demokratikus magatartásra* kívánjuk őket felkészíteni, melyben az *egyén és a közösség érdekei* egyaránt megfelelő szerephez jutnak.
- A *közös nemzeti értékek* (nemzeti hagyományok, nemzeti azonosságtudat) mellett az *európaiság* tudatára, a *humanista értékekre* is összpontosítunk, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Az *esélyegyenlőség* érvényesítése érdekében a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása iskolánk kiemelt feladatai közé tartozik.
- *Gyermekközpontúságot*, teljesítményre ösztönző tanítást hirdetünk.

- Olyan kulcsfontosságú készségek kialakításához segítjük tanulóinkat, melyek biztosítékai lehetnek annak, hogy minél sikeresebben *megállják helyüket a munkaerőpiacon* és más területen is.
- Tanulóinknak olyan alapvető ismereteket szeretnénk nyújtani, olyan képességeket, készségeket kell kialakítanunk, melyek *alkalmassá teszik őket az egész életen át tartó tanulásra*.
- Tanulóinkat megbízhatóságra, gyakorlatiasságra neveljük, fontosnak tarjuk, hogy kreatívak és kitartók legyenek, valamint, hogy elfogadják a másságot.
- Nagy hangsúlyt fordítunk arra, hogy diákjaink szeressék és védjék a természetet, környezetüket, kiemelt figyelmet fordítva annak megőrzésére.
- A szüleiket a legfontosabb együttműködő partnerünknek tekintjük.

További céljaink:

- Évente felfrissített beiskolázási programmal biztosítani a tanulói utánpótlásunkat.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudat elterjesztése.
- Közismereti területen lehetőségeinktől függően felkínáljuk a választás lehetőségét diákjainknak, biztosítjuk a felkészülés feltételeit az érettségire.
- Feladatunknak tekintjük a tanulók felzárkóztatását, a tanulási és magatartási hátrányok csökkentését.
- Nevelőtestületünk célja a pozitív tanulási attitűd kialakítása, a tanulási kudarcok megelőzése.
- Törekszünk a tanulás megtanítására, az eredményes tanulási módszerek és technikák elsajátíttatására, az önképzés igényének elkötelezettséget, a toleranciát, az egészséges lokálpatriotizmust és az ezekből származtatható modern hazafiságot.
- Meghatározó célnak tekintjük, hogy tanulóink az általános műveltség mellett magas színvonalú számítástechnikai és idegen nyelvi ismeretek birtokában a munkaerőpiacon és a továbbtanulás területén egyaránt sikeresen érvényesülhessenek.
- Törekszünk az előítéletektől mentes, felelősségteljes gondolkodású, alkotószellemű, kiegyensúlyozott személyiségű, fegyelmezett magatartású és szavahihető tanulók nevelésére.

- Az érdeklődés felkeltésével és ébrentartásával a tárgyi tudás elmélyítését, életkori sajátosságoknak megfelelő kreativitás fejlesztését és rendszeres szerepeltetéssel a kommunikációs készség kialakítását célozzuk meg.
- Tudatosan vállaljuk és ápoljuk az iskola értékes hagyományait.
- A tanári szabadság tiszteletben tartása mellett szabályokban lefektetett, kiszámítható és egységesítést közelítő értékelési rendszert alkalmazunk.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

A célok megvalósítását segítő tevékenységek:

- A tanulási stratégiáink alkalmazásában a sokszínűségekre törekvő tevékenységrendszerének biztosítása.
- Oktató és nevelő tevékenységünk folyamán a játékoság, a szimulációkban gazdag feladatok nagy hangsúlyt kell, hogy kapjanak.
- Külső partnerek (pl. szakszolgálatok, egyházak, civil szervezetek) bevonása.

Főbb feladataink:

- Gimnáziumunk nevelési-oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, valamint az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, a pályaválasztásra felkészíteni a tanulóinkat.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek

- A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikák és formák alkalmazása (páros-, csoport- és projektmunka).
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, digitális projektmunkák).
- Az önkéntesség, közösségi szolgálat, emberi együttélés szabályainak, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- A tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás, a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében, a tanulói autonómiára építve.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket.

A személyiségfejlődés az ember egész életét átszövő, életkori ciklusaitól és életeseményeitől függő folyamat. Személyiségünk alapvetően interperszonális kapcsolataink történései útján fejlődik.

A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelődése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

Az értelmi nevelés során kiemelt hangsúlyt fektetünk:

- az *anyanyelvi kommunikációra* (gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során);

- *az idegen nyelvi kommunikációra,*
- *a matematikai kompetenciára* (matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve a tanulót ezzel a mindennapi problémák megoldására);
- *természettudományos és technikai kompetenciára* (készség és képesség arra, hogy az ismeretekkel magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben lejároló folyamatokkal kapcsolatban, előrejelzéseket tegyünk stb.)
- *digitális kompetenciára* (technológia magabiztos és kritikus használata),
- *hatékony, önálló tanulásra.*

A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatban feladatunk még az erkölcsi nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, a hazafias nevelés, a fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés, a médiatudatosságra nevelés, a gazdasági és pénzügyi nevelés, valamint a pályorientáció.

Oktatási-nevelési folyamatunk tehát arra irányul, hogy

- teret adjon a színes, sokoldalú iskolai életnek (tanulás, játék, munka, szabadidő eltöltése),
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát,
- segítse a diákokat életmódjuk, szokásaik kialakításában, jövőképük megfogalmazásában, tehetségük kibontakozásában,
- nevelje őket hazaszeretetre, az emberi jogok tiszteletben tartására, a másság elfogadására, az emberi kultúra kincseinek értékelésére,
- pedagógiai munkánk kiemelkedően magas színvonalon képviselje a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának értékeit.

3. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola egészségnevelési programja

Jogszabályi háttér

A gyermekek, fiatalok, életük jelentős részét töltik az oktatási-nevelési intézményekben. A személyiségfejlődésükben, szokásaik kialakításában kiemelt hatást lehet gyakorolni ezekben az években az élet minden területén, melyben az egészség megőrzése az egyik, ha nem a legfontosabb kötelesség. Az iskola ez irányú kötelezettségének teljesítésére jó példa az

„Egészséges Magyarország”, ami nemcsak egy projektstratégiai elképzelés maradt, a koncepció innovációvá vált: célul tűzte ki megvalósításában a teljeskörű iskolai egészségfejlesztést, melyben az oktatási-nevelési intézmény elengedhetetlen szerepet kap. A teljeskörű iskolai egészségfejlesztést és az egészségnevelés iskolai megvalósulását rendeletek szabályozzák, amelyek a hosszútávú és gyakorlati mérési-értékelési eredményeket, valamint ezek nyomon követését, a monitorozást is rögzítik.

A **20/2012. (VIII.31) EMMI** rendelet rögzíti az egészségfejlesztési program **célját**:

128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A **20/2012. (VIII.31) EMMI** rendelet meghatározza az egészségfejlesztést, mint iskolai **folyamatot**:

128. § (2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A **20/2012. (VIII.31.) EMMI** rendelet meghatározza az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok **mérés-értékelésének** nyomon követését, közzétételét is:

128.§ (5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

Fogalmak

Egészség: Filozófiánk, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem **képesség**, mely lehetővé teszi, hogy az emberek valóra váltsák a bennük rejlő lehetőségeket.¹

¹ Az egészség, mint érték a magyar társadalomban, Dr. Pavluska Valéria, Pécs, 2015

Ennek alapján az egészséget értelmezhetjük úgy, mint

- biológiai egészség
- szociális egészség
- lelki egészség
- emocionális egészség
- mentális egészség

Az egészségképet a mindenkori orvostudomány fejlettsége, a lakosság átlagos egészségi állapota, valamint a társadalmi minták határozzák meg. Az értelmezésekben azonban közös, hogy minden esetben olyan *folymatra* mutatnak, amely a testi, lelki, szociális jólét állapotát (de nem passzív fogalmát) jelöli. Az egészség kiterjedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai és más közösségekhez tartozik),
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud,
- ha individuális önállóságát megőrzi,
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

Alapvetések:

Gimnáziumunk kiemelt feladatának tekinti tanulóink egészségének megőrzését és javítását. Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek fiatal felnőttkorban történő elsajátítása és beépülése az aktív tudatba elősegíti az egészségtudatos életmódhoz szoktatást, és a kapcsolódó nézetek formálást a kiegyensúlyozott felnőtté váláshoz. Az iskola célja ebben a folyamatban az egészségfejlesztéshez kapcsolódó elsődleges prevenciós munka.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztési program keretében, az iskolai közösség életminőségének, életfeltételeinek javítását nemcsak testi, de lelki egészségmegőrzésként kezeljük. Az egészséges infrastrukturális és lelki környezet biztosításán túl, lehetőséget adunk az iskola valamennyi szereplője – de kiemelten a gyermekek – számára, hogy az egészségre, mint értékre tekintsenek, az egészséget élményként, értéként tudják megélni.

Az iskola az egészséges életmód szemléletének egyik alapköve, ezért az oktató-nevelő munkában prioritásként kell kezelnünk, hogy Magyarország lakosságának egészségi állapotjavításához

hozzájáruljon. Az egészségfejlesztési program megvalósítása a pedagógiai célok mellett mindenkinek közös érdeke, a népegészségügyi, osztársadalmi célok összehangolásával zajlik.

Állapotleírás

Társadalmi és tanulói környezetkép:

Iskolánk tanulóinak átlaglétszáma 350 fő körül mozog. Városunk gazdasági és szocioökonómiai szempontból kedvezőtlen helyzetű, így intézményünk, és annak beiskolázási körzete magas hátrányos helyzetű tanulókat integrál. A hátrányok általában az anyagi helyzetből adódnak, amely befolyásolja az életmódot is. A családok egy részére jellemző az érzelmi homogenitás, a családi diszfunkció, és az egészségkárosító élvezeti cikkek használata, az egészségtelen életmód és minta, a hiányos egészségkultúra.

Infrastrukturális környezetkép

Iskolánk infrastrukturális szempontból megfelelő, szaktantermek (biológia, kémia, földünk és környezete), szertárak, (biológia, kémia, testnevelés), könyvtár, tornaterem, kondicionáló terem, sportpályák (udvari kosár- és futballpálya), iskolai büfé, ebédlő biztosítják az egészséges életmódra nevelés tárgyi feltételeit. Az étkezést a város önkormányzata által üzemeltetett konyha biztosítja, az iskolai büfét pedig vállalkozó működteti; folyamatos egyeztetésekkel igyekszünk biztosítani, hogy az általuk kínált étel, illetve más élelmiszer megfeleljen az egészséges táplálkozás követelményeinek.

Iskolán belüli tényezők (személyi feltételek):

- pedagógusok, különös tekintettel a testnevelés szakosokra
- osztályfőnökök

Intézményen kívüli tényezők, szakmai szervezeti feltételek:

A veszélyeztetettség feltárása, megszüntetése és a megelőzés együttes, összehangolt tevékenységet kíván. Iskolánk együttműködik a gyermekvédelmi és egészségügyi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézményekkel, személyekkel, szervezetekkel, hogy közösen alakítsuk ki az egészségnevelés gyakorlati programjait. Szakmai szervezeteink:

- Iskola-egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői szolgálat)

- Kormányhivatal Népegészségügyi Osztály
- Járási Hivatal
- Családsegítő Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Rendőrség

Célok

Alapvető célunk a primer prevenció, azaz a betegségek kialakulásának megelőzése, az egészség megőrzése, az alábbi részcélok mentén:

- egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- mindennapos testnevelés, testmozgás kialakítása
- testi és lelki egészség összhangja
- viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- személyi higiéné kialakítása
- prevenciósjellegű egészségfejlesztő szabadidőeltöltés.

Célcsoportok:

Tanulók: elsődleges célcsoportunk, akikre az egészségmegőrzéssel kapcsolatos célok irányulnak, a tanulók. Az egészségnevelés fontos színterei: osztályfőnöki órák, szabadidős programok, mindennapos testnevelés.

Tantestület: a tantestület, mint az egészségnevelési program legfontosabb mintaadója teremti meg a lehetőséget, hogy a prevenciósjellegű szokásokat a tanulók interiorizálják. A nevelőtestület kiemelt szereppel bír az egészségmegőrzésben, annak tudatos, felelősségteljes vállalásával.

Szülők: a gyermekek tudattalanul is közvetítik a szülőknek az iskolában tanultakat, míg a pedagógusok ismertetik a szülőkkel az iskolai egészségnevelés alapelveit a szülői értekezleten, tájékoztatást kapnak az egészségfejlesztéssel kapcsolatos nyomkövetési lehetőségről gyermekük tekintetében. A tanulók szüleinek közreműködése nélkül a egészségnevelés általi prevencióban kitűzött célok realizálódása a siker csak részleges lehet.

Míthogy a nevelési tartalmak szervesen összefüggnek, az egészségnevelés sem szakítható ki a nevelési rendszer egészéből.

Egészségfejlesztési programok és megvalósítás

A céloknak megfelelően felépített programok minden elemében arra törekszünk, hogy a megelőzésé legyen a főszerep. Az egészségfejlesztési program folyamat jellegűen az egész tanév során része az oktató, nevelő munkának.

a) az egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás iskolánkban a menzai étkeztetés, a büfé és az iskolai rendezvények étkezési kultúrájának szinkronizációja által valósul meg.

Menzai étkeztetés

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30) EMMI rendelet jelentős változást hozott a helyes étkezési szokások kialakításában, azonban ebben a pedagógusok is aktívan részt vesznek: a legtöbb tanár a menzai meleg ebéd helyben elfogyasztását választja, ezzel mutatva jó példát a kiegyensúlyozott étkezési szokások kialakításában.

Az iskola és a kollégium épületével is összeköttetésben van a városi fenntartású konyha, étkező. Az étkező hasznos alapterülete (371 nm) megfelelő közösségi teret teremt az egészséges ebéd elfogyasztásához. Kollégista tanulóinknak nyugodt légkört biztosít a reggeli és vacsora társaságban történő elfogyasztásához. Körültekintően kezeljük az élelmiszer intoleranciával rendelkező tanulókat.

Iskolabüfé

A büfé, mint iskolai szolgáltatás kínálata jelentős változáson ment keresztül az elmúlt években. A **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 130.§(1-5) bekezdés** és a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény szerint a köznevelési intézményekben és ezen intézményeken kívül szervezett programokon magas só, cukor és koffein tartalmú termékek árusítása nem megengedett. A szolgáltató és az iskolavezetés megállapodása dicséretes, hiszen a tanulóknál láthatóan kevesebb egészségkárosító élelmiszert látunk annak ellenére, hogy az iskola közvetlen közelében több élelmiszerüzlet is található.

Iskolai programok étkezési kultúrája

A gimnázium rendezvényei színesek, változatosak, akár iskolai, akár iskolán kívüli szabadidős tevékenységekről legyen szó, így fontosnak tartjuk, hogy az étkezést bármilyen formában

magában foglaló rendezvényeken körültekintően járjunk el azok összeállításában. Hagyományos iskolai rendezvényeinken, mint például a diáknapi, igyekszünk helyben vásárolt friss zöldséggel, gyümölcssel dolgozni (helyi termelők, vagy háztáji termékek), amiket közösen dolgoznak fel tanárok és diákok. Az elkészített ételekhez megfelelő ital társul, amit közösen fogyasztanak tanárok és tanulók, megosztva közben a nap élményeit.

Testnevelési órák - Mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXCV.** törvény tartalmazza a mindennapi (heti 5) testnevelést /**27.§.(11)**/ minden évfolyam részére, melynek felmenő rendszerű megvalósítása 2012. szeptemberben kezdődött meg az 1, 5. és 9. évfolyamon, és a 2015 szeptemberében kezdődő tanévben vált teljessé. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

Tanulóinknak heti 5 kötelező testnevelés órája van, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstárogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. A felmentésről az intézményvezető határozatot hoz, amennyiben a tanuló a szükséges dokumentumokat bemutatta, és azok maradéktalanul megfelelnek a fenti feltételeknek.

NETFIT

A 2011. évi nemzeti köznevelési törvény értelmében a tanulók fittségi állapotfelmérését a nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők vonatkozásában kell mérni, a tanév rendjében meghatározottak szerint. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet új fizikai fittségmérés rendszerét ír elő, ez a NETFIT: a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, melynek gyakorlati alkalmazására, megszervezésére és lebonyolítására tanévenként sor kerül. A NETFIT egy országosan egységes módszertant alkalmazó, diagnosztikus értékelő rendszer, amelynek segítségével a tanulók egészségközpontú fizikai fittségi állapota mérhető és értékelhető, megteremtve a személyre szabott egyéni értékelést a tanulók egészségközpontú fittségi állapotáról.

A NETFIT szabályos végrehajtása, az adatok továbbítása testnevelés szakos pedagógusaink feladata.

b) Lelki egészség

Célunk, hogy a lelki egészségfejlesztés elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Lelki egészségmegőrzéssel kapcsolatos feladatok:

- az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékékként való tiszteletére nevelés
- a gyerekek felkészítése, hogy életükben egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani
- a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése
- ismerjék meg a környezet, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit
- támogatást nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében
- foglalkozni a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Boldog Iskola Program

Iskolánkat alapítása óta olyan légkör hatja át, mely a tolerancián, elfogadáson alapul. Célunk, hogy mindennapjaikat tanulóink és pedagógusaink olyan helyen töltsék, ahol jól érzik magukat, szívesen mennek be az iskolába és a tanórákra. Az elfogadó, megértő légkör kialakítása és fenntartása elengedhetetlen egy vonzó iskola számára. Mi sem igazolja ezt jobban, hogy mentálhigiénés tevékenységünk gyakorlatát szélesítve, iskolánk a Boldog Iskolák sorát gazdagítja. A pozitív pszichológia eredményeire építve folyamatosan ötleteket és módszertani segítséget kínálunk a boldogságra való képesség fejlesztéséhez. Boldogságórák tartásával, Boldogság fal működtetésével a fenntartható boldogságra törekszünk.

c) Viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

Az iskola és a kollégium kiemelt figyelmet fordít a *magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal.*

A lelki egészség megőrzésével összhangban, a teljeskörű egészségfejlesztési programunk a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésére osztályfőnöki órák, és külső szakmai szervezetek szakemberei által tartott előadások keretében foglalkozunk. A rendőrségi előadásoknak kiemelt szerepe van a téma feldolgozásában, amit a tanulók érdeklődéssel, és aktivitással kísérik.

d) Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

A nevelési-oktatási intézmények dolgozói kiemelkedő szerepet töltenek be a bűnmegelőzésben. A pedagógusok és iskolai dolgozók nemcsak a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaiként, hanem mint a nevelés, egészség-fejlesztés és megőrzés, a bűnmegelőzési információk közvetítői vesznek részt a prevencióban. A nevelés maga a bűnmegelőzés egyik alaptevékenysége, hiszen a biztonsággal és annak megőrzésével kapcsolatos információkat, attitűdöket, magatartásformákat a gyermekek és fiatalok nevelése folytán lehet a leghatékonyabban elsajátítani. Az iskolai nevelést számos bűnmegelőzési programmal gazdagítjuk, így erősítve fel a nevelés hatását.

Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett tanulóknak a helyi szakszolgálat pszichológusai tudnak segítséget nyújtani.

Az elméleti kérdéseken felül nagy hangsúlyt fektetünk az empirikus tapasztalatok gyakorlati megvilágítására is. Életvezetési ismeretek pozitív modelljeivel kívánjuk felhívni a diákok figyelmét az egészséges életvitelre. A pedagógusok pozitív mintaadásával próbáljuk csökkenteni a deviáns viselkedés kialakulásának kockázatát, egyben módot adva az egészséges élet modelljének megismerésére.

Az iskolai bűnmegelőzési programokat tanévenként felülvizsgáljuk, aktualizáljuk, s főként a helyi rendőrség szakembereinek bevonásával valósítjuk meg.

e) Személyi higiéné kialakítása

A diákoknak módjuk van az egészségügyi szolgáltatások feltérképezésére, így életük folyamán tudatos lehetőségük lesz a kockázati tényezők függvényében szelektálni, megismerkedni a tüdőszűrés és a rákszűrés mechanizmusával, s azok prevenciók hatásaival is.

Fontosnak tartjuk az egészséges testi, lelki (mentálhigiénés) fejlődés biztosítását a tanulók számára. Ezen felül, célként fogalmaztuk meg „az egészség, mint legfőbb érték” szemlélet kialakítását.

Iskola-egészségügyi ellátás (Iskolaorvos, védőnői szolgálat)

Az iskola-egészségügyi ellátást a **26/ 1997.(IX.3.) NM** rendelet alapján szervezzük, kifejezetten prevencióss céllal.

A rendeleteknek megfelelően minden tanévben elkészül az egyeztetett iskola-egészségügyi munkaterv a védőnői szolgálat és az iskolaorvos közös munkájának koordinálása, amely alapján az egészségfejlesztési programokat kivitelezzük. Gyakorlati célkitűzésként szerepeltetjük a diákok évenkénti vizsgálatát. A vizsgálatok során nyomon követjük a testi fejlődést (testsúly, testmagasság, vérnyomás). Külön hangsúlyt fektetünk az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás, hallás vizsgálata), valamint a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés). Szükség esetén – az iskolaorvos javaslatára – a tanulóknak lehetőségük van gyógytestnevelésen való részvételre és szükség esetén szakorvoshoz történő átirányításra (szemészet, ortopédia, kardiológia).

Az iskolaorvos feladatai

- A tanulók egészségi állapotának vizsgálata, követés
- Kötelező adatszolgáltatás a külön jogszabály szerinti évfolyamokról.
- A krónikus beteg fokozott ellenőrzése, kiemelt gondozása.
- Egészségügyi kérdésekben szakértőként közreműködik

A védőnői szolgálat feladatai

Iskolánkban az egészségügyi szűrővizsgálatok több fázisból épülnek fel. Céljuk a különböző egészségügyi problémák felderítése, esély az egészséges életvitelre.

Feladatok:

- szűrővizsgálatok
- védőoltások elvégzése
- gondozás, gondozási napló vezetése
- közegészségügyi tevékenység
- tanácsadás
- a tanulók testi, lelki és szociális fejlődésének figyelemmel kísérése, segítése.

- prevenció feladatok ellátása
- aktív részvétel az iskolai egészségnevelési programban
- felvilágosítás és szemléletformálás

f) Prevenációs jellegű egészségfejlesztő szabadidőeltöltés

A mindennapos testnevelés mellett, az iskolai oktatás keretei között (diáknap), és azon kívül is szervezünk rekreációs programokat, szabadidős sporttevékenységeket: sítábor, vándortáborok, természetjáró kirándulások, osztálykirándulások, sportnap.

g) Aktív iskola program

Iskolánk a 2023/2024-es tanévtől csatlakozik a Magyar Diáksport Szövetség által indított Aktív Iskola programhoz, melynek keretében Intézményünk kiemelt célként kezeli a tanulók egészségnevelését, a rendszeres, mindennapos testmozgásokat támogató egészségfejlesztési tevékenységek megvalósítását és elkötelezett abban, hogy ezen tevékenységeinek minőségét tovább fejlessze.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Legalapvetőbb közösség a család, amelybe az egyén beilleszkedik. Ez meghatározza, alapvetően formálja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Meghatározó kötődéseket alakíthat ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell alakítani, fejleszteni.

Pedagógiai céljaink, alapelveink fontos eleme iskolánk közösségének, közösségeinek fejlesztése. Intézményünkben több különböző szintű közösség szerveződik, működik, él együtt. Közösségeinket a közös célok, feladatok teremtik meg, és a közös élmények, eredmények (sikerek és kudarcok) fejlesztik, erősítik. Az egyén fejlődése nem választható el a közösségétől, kölcsönösen hatnak egymásra. A közösségfejlesztés egyik kiemelt fontosságú tere az osztályok lehetőség szerinti, évenkénti tanulmányi kirándulása.

Az iskola legfontosabb közösségei: az osztályok

Az iskolában a diákok hagyományos osztályokba osztva tanulnak. Mivel a tanuló életének tetemes idejét tölti ebben a közösségben, meghatározó számára annak légköre, szellemisége, a tanulók

egymás között kialakult kapcsolatrendszere. Így az osztály talán a közösségfejlesztés legfontosabb színtere. A közösségi munka szervezésében, irányításában kulcsszerep jut az osztályfőnöknek.

Az osztályfőnöknek, az osztályban tanító nevelőknek feladata a hátrányos helyzetű diákok osztályközösségbe való beilleszkedésének segítése, és a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére.

Fontos az osztály közös céljainak és értékrendjének meghatározása, elfogadtatása. Az osztályközösség az alábbi feladatokban játszhat meghatározó szerepet:

- minden tanuló pozitív irányú befolyásolása
- az egyéni értékek felismerése
- egymás tiszteletben tartása
- empátia, egymásra figyelés, együttműködés,
- egymás kölcsönös segítése
- alkalmazkodó képesség
- a másság elfogadása, tolerancia.

A jó osztályközösség kialakítását szolgálja az *ún. verébtábor*, melyet az iskolába belépő tanulóknak szerveznek meg az osztályfőnökök, illetve a diákönkormányzat. A verébtábor augusztus végén kerül megrendezésre az iskola, illetve a kollégium épületében, ahol személyiségfejlesztő, valamint ismerkedős játékok kovácsolják egybe a közösséget.

Az osztályközösség formálásának színterei a közös programok, például *„teadélutánok”*, *tanulmányi kirándulások*, *közös projektekben való munkálkodás*. A *„szecskaavató”* fontos eseménye az iskolába érkező diákoknak, melyre az osztályok előzetesen készülnek. Közösségformáló szerepe lehet az *osztálytermek közös díszítésének*, az *iskolai szintű eseményeken való közös részvételnek* (pl. az első évben a hagyományos karácsonyi műsor megszervezése, második évben nemzeti ünnepeinkre műsor készítése – október 23., március 15.; befejező évfolyamot megelőző évben diákigazgató jelölése, választás, utolsó évfolyamon a szecskaavató megszervezése, lebonyolítása stb.)

Tanulmányi kirándulás: minden osztály tanévenként egy alkalommal tanulmányi kiránduláson vehet részt az osztályfőnök szervezésével és részvételével. Tanulmányi kirándulás maximum két tanítási napra szervezhető. A kirándulás költségei a szülőt terhelik, ehhez az iskola hozzájárulni nem tud.

Az iskolai közösség kialakításához járulnak hozzá az iskolai szintű események, programok. Szorgalmazzuk, hogy a csapatversenyeken, pl. diákolimpia, egyéb tanulmányi verseny, az iskola különböző osztályaiba járó diákok alkossanak csapatot, és működjenek együtt. A közösség kialakításához hozzájárul a mindennapos testnevelés megszervezése is. ahol az 5 testnevelés órából kettő délutáni testnevelésként teljesíthető. Itt a tanulók választhatnak a különböző mozgásformák közül, pl. röplabda, kosárlabda, labdarúgás, és ahová iskolai szinten szervezzük meg a csoportokat.

Fontos szerepet játszanak a közösségformálásban az iskolaszinten megszervezett (évente, vagy évente akár többször) *diákcsere*k, *külföldi kirándulások*, *tanulmányi kirándulások*.

Nagyon fontos szerepe van a közösséget illetően a diákönkormányzatnak.

Minden évben témahetet szervezünk „*Karácsony Európában*” témában az intézményben tanított nyelvek alapján (magyar, angol, német, olasz) karácsonyhoz kötődő témakörök szerint.

„Karácsonyi muzsika”

A téli szünet előtti utolsó héten, már az ünnepvárás jegyében zenés, irodalmi műsorral kedveskednek diákjaink szüleiknek, barátaiknak, nevelőiknek és a város meghívott vendégeinek. Az iskola tehetséges tanulóit itt mutatkozhatnak be vers- és prózamondás, éneklés, hangszeres zene és egyéb műfajokban.

Szalagavató

Az érettségi előtt álló évfolyam hagyományos rendezvénye január vagy február hónapban. Az esemény ünnepélyes szalagtűzéssel kezdődik és a végzősök táncával ér véget. Az ünnepségre meghívást kapnak az ünnepeltek szülei, hozzátartozói is. A rendezvényt szervező 11. évfolyam komoly együttműködéssel, összehangolt tevékenységgel készíti elő az eseményt. A felkészülést a 11. évfolyamos osztályok osztályfőnökei és az intézményvezető-helyettesek irányítják. A szalagavató után az intézmény bált nem feltétlenül szervez.

Széchenyi nap (projekt)

A rendezvényt minden évben az intézmény névadójának születésnapjához kötődően, április végén bonyolítjuk le. Az osztályok között két kategóriában (alsóbb és felsőbb évfolyamok) egy egész délelőttön át tanulmányi – kulturális vetélkedőt szervezünk, melyet a szaktanárokból álló, független zsűri értékel. A vetélkedősorozathoz gyakran kapcsolódik korábban az iskolában kiírt

pályázatok értékelése, illetve tudományos-ismeretterjesztő előadások szervezése meghívott előadókkal.

Európai Parlament Nagykövet Iskolája - Európa Nap

Intézményünk 2017-ben elnyerte az Európai Parlament Nagykövet Iskolája címet, melynek keretében egész tanévben rendezünk az Európai Unióval kapcsolatos eseményeket. A programot egy szenior nagykövet (pedagógus), illetve választott junior nagykövetek (5-10 fő tanuló) koordinálják. Az iskolában uniós infópont kialakítására került sor, diákjaink részt vesznek az unióval kapcsolatos vetélkedőkön, illetve minden évben megrendezésre kerül egy ún. „Európa Nap”. A program hozzájárul a közösségformáláshoz, megismerteti diákjainkat az európai értékekkel, része a tanulási folyamatnak. A program során törekedni kell arra, hogy más iskolák diákjait is bevonjuk abban, pl. általános iskolás diákok.

Diáknap

Diákönkormányzatunk szervezi az iskolai diáknapot egyeztetve az iskolavezetéssel. Vidám és szórakoztató műsorokon, játékos és sportversenyeken, szabadtéri főzőversenyen vesznek részt az osztályközösségek a választott diákigazgató és „kampánystábja” vezetésével. Az előkészítő munkát az osztályfőnökök, a DÖK vezetősége és patronáló tanára segíti. Diáknapunk tanítás nélküli munkanap, mellyel a diákönkormányzat „rendelkezik”.

Ballagás

Az érettségi előtt álló évfolyam hagyományos ünnepi rendezvénye, melyre meghívást kapnak az ünnepeltek szülei, hozzátartozói is. Az esemény ünnepélyes osztályfőnöki órával kezdődik, majd a ballagók végig járják az alsóbb évesek által feldíszített iskola épületét és a tantermeket, végül ünnepség keretében búcsúznak el tanáraiktól, diáktársaiktól. A rendezvényt a 11. évfolyam szervezi.

Testvériskoláink, nemzetközi kapcsolataink

Fontos célnak tekintjük, hogy diákjaink széles látókörű, nyitott személyiségekké váljanak, ismerkedjenek meg más régiók, népek szokásaival, kultúrájával, legyen lehetőségük az idegen nyelv gyakorlására más nyelvterületen is. Ennek érdekében kapcsolatokat építünk és ápolunk határon túli iskolákkal, melyekkel tanár-diák cserekapcsolatokat szervezünk. Rendszeresen szervezünk diákcsere kapcsolatokat Olaszországba, Németországba, Belgiumba. Kapcsolataink

bővítésére törekszünk. Iskolánk - lehetőség szerint - pályázik Erasmus+ projektekre, ezzel is segítve az iskola nemzetköziesését.

Széchenyi Ferenc Művelődési-Oktatási Alapítvány

A közösségformálásban, a tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő lehetőségek között az iskolai alapítvány különleges szerepű. Célja és feladata a kezdetektől fogva az iskolában folyó nevelési – oktatási tevékenység segítése. Az alapítvány forrásai felhasználhatók többek között a nyelvtanulás ösztönzésére, ill. a tanulók kiemelkedő tanulmányi munkájának elismerésére. Hagyományosnak tekinthető programjaink során – diáknapi, Széchenyi Nap stb. – az Alapítvány hozzájárul a diákok díjazásához, a szervezési költségekhez. Az Alapítvány vállalkozási tevékenységet is folytathat.

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

Iskolánk részt vesz a Kormány által létrehozott Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programban, melynek fő célja a nemzeti identitástudat erősítése. A program során a diákok iskolai szervezéssel jutnak el nemzeti vagy történelmi emlékhelyre. A program mellett, hogy formálja a nemzettudatot, személyes identitást, hozzájárul a tanórán kívüli közösségteremtéshez is.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:*

- a tanítási órákra való felkészülés, a tanóra megtartása,
- tanmenetek elkészítése,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, javító és osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- az igazgató eseti megbízása alapján részt vesz a középszintű érettségiztetés feladatainak elvégzésében,
- az igazgató által elrendelt minden olyan feladatot elvégez, amely összefügg az oktatással és a neveléssel, és pedagógus szakértelmet igényel.
- szükség szerint részt vesz az iskola által szervezett tanítási időn kívüli kulturális és sportprogramokon,
- elkíséri tanítványait a tanulmányi versenyekre
- teljesíti továbbképzési kötelezettségét
- szükség szerint - jogszabályi keretek között - a távollévő pedagógus helyettesítésére beosztható.

A pedagógus munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát. Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: (digitális) napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Esetenként órát látogat az osztályban. (Pl. ha az ott tanító szaktanár erre kéri, vagy ismételt fegyelmi vagy egyéb probléma felmerülése esetén – előzetesen megbeszélve ezt a szaktanárral, illetve az iskolavezetéssel).
- A tanulók hiányzását pontosan nyilvántartja, az igazolásokat kezeli, szükség szerint intézkedik az SZMSZ-ben és a Házirendben foglaltaknak megfelelően.
- A tanuló károkozása esetén az iskolavezetéssel vagy a gondnokkal együttműködve lefolytatja a kártérítési eljárást.
- Fegyelmi tárgyalás során képviseli a tanuló érdekeit.
- Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívása.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók:

- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- a kiemelten tehetséges
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Tanulóink többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és az értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, illetve „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei” alapján szervezzük meg.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslat. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása,
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a nemzeti köznevelési törvény alapján,
- Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős segítségével külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat).

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, pl. nyelvi szakkörök, grafika, zene – igény szerint, művészeti foglalkozások),
- tehetséggondozó, és -fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, iskolai sportkör, vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés, tantárgyakhoz köthető, sport-, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten. A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenységeink:

Ifjúságvédelmi felelősünk a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.

Iskolánk a régió nevelési tanácsadóival, gyógypedagógiai intézményeivel, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Beszámoló a tanulók részére biztosított felzárkóztató órákról, fejlesztő foglalkozásokról

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Szükség esetén segítség a tankönyvválasztásban
- Pályaorientáció
- Szülőkkel való együttműködés
- Szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- problémamegoldás
- Esetkonferenciák, megbeszélések szervezése

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat

A diákönkormányzat tagjai a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium tanulói.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét - az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl – ki kell kérni a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat munkáját pedagógus segíti, akit az iskola vezetője kér fel – a diákönkormányzat javaslata alapján – a feladat elvégzésére.

A diákönkormányzat vezetőségébe az osztályok két diák-önkormányzati képviselőt választanak.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola és a kollégium tanári közössége, a szülők és a tanulók szervezetei között élő munkakapcsolatra van szükség. Ezt jogszabályi előírások alapján az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata és a Házi rend szabályozza.

Az együttműködés alapvetően a nevelési – oktatási információcserén alapszik. Meghatározók a tanulók személyiségfejlesztésének, szociális veszélyeztetettségének, életkori sajátosságainak kérdésköréből adódó problémák. A tehetséges és különleges képességű tanulók menedzselése ugyanolyan fontosságú feladat, mint a beilleszkedési problémákkal küzdők, vagy a tanulási kudarcoknak kitett tanulók segítése. Az együttműködés során közösen kell törekedni a céljainkban megfogalmazott normák elfogadtatására, a kulturált viselkedés kialakítására, a deviáns magatartás megelőzésére. Biztosítani kell a szülői szervezet részvételét az iskola közösségformáló programjában.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetősége a tanév során legalább 4-szer iskolagyűlésen tájékoztatja a tanulókat az aktualitásokról.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az internetes naplón keresztül, az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az internetes naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás formái:

- családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- egyéni beszélgetés
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- írásbeli tájékoztató
- online kapcsolattartás (Kréta, e-mail, Facebook csoport stb.)
- előadások szervezése
- közös kirándulások
- pályaválasztási tanácsadás
- nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szüleik számára
- kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- gyámhatóság
- szakmai szolgáltató szervezetek

- szakszolgálatok
- iskola-egészségügy
- kulturális és sportszervezetek
- civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra*,
- *különbözeti vizsgákra*,
- *javítóvizsgákra*
- *pótló vizsgára* vonatkozik.

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni munkarend, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, a következő tárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a

pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven tanítási órát, vagy hiányzása egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt a pedagógiai programban meghatározott számú érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- Ha a tanuló hiányzása az adott félévben meghaladja az adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozóvizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú
- A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt a pedagógiai programban meghatározott számú számú érdemjeggyel minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Különbözeti vizsga

- Az Intézménybe átvétellel érkező tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, amennyiben az előző iskolájában eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

- amennyiben igazgatói engedélyt kapott az iskolán belüli tagozatváltásra, és az előző tagozaton kevesebb óraszámban tanulta az adott tárgyat, vagy azelőtt nem tanulta azt
- különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni
- a különbözeti vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót

Javítóvizsga

- A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha tanév végén (legfeljebb három tantárgyból) elégtelen osztályzatot kapott. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontjáról a tanulót írásban tájékoztatjuk, az időpontot az iskola honlapján közzétesszük.
- A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha neki felróható okból távol maradt az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról, vagy
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Pótló vizsga

- Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg az osztályozó, javító vagy különbözeti vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

Belső vizsgák

A vizsgahelyzetek megismerése céljából 9. 10. és a 11. év végén ún. alapvizsgát tesznek tanulóink a különböző tantárgyakból.

A helyi „alapvizsga” eredménye az évközi osztályzatokkal együtt határozza meg az év végi minősítést, az alapvizsga jegye 300%-nak számít (3 jegy). A vizsgakövetelmények a helyi tantervre épülnek. A témaköröket, illetve a tételeket a munkaközösségek állítják össze, azokat a

tanulók legalább három hónappal a vizsga előtt megismerik. Akinek legalább B2-es nyelvvizsgája van, az a nyelvi alapvizsga megfelelő része, vagy egésze alól felmentést kap. Alapvizsgáról hiányozni csak alaposan indokolt és igazolt esetben lehet, az elmaradt vizsgát pótolni kell.

A helyi „alapvizsga” tantárgyai:

Nyelvi előkészítő évfolyamon: első idegen nyelv (írásbeli és szóbeli)

10. évfolyam: minden tagozaton magyar nyelv és irodalom (szóbeli); első idegen nyelvből (írásbeli, szóbeli), mely kiváltható legalább B2-es nyelvvizsgával. A vizsgát az érettségire való jelentkezés előtt (február 15.) íratjuk meg a középszintű érettségi típusfeladataiból (középszintű próbaérettségi).

11. évfolyamon: történelem (szóbeli), matematika (írásbeli).

Az alapvizsga időpontját a szaktanárok döntenek el az osztályok programjának figyelembevételével, A követelmény és feladatrendszer a közép szintű érettségi témaköreihez igazodik.

10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az intézmény tanulói közé **felvétel** vagy **átvétel** útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről az általános iskolai eredmények (ún. hozott pontok) és a központi felvételin elért pontszám alapján dönt. A pontszámítás az alábbi módon történik:

Elérhető pontszám összesen: 200.

Felvételi pontok számítása:

Központi írásbeli: 100 pont (50 pont szereshető matematikából, 50 pont magyarból) – 50%

Hozott pontok: 100 pont – 50%

Központi írásbeli: matematika, magyar. Hozott pontok: az általános iskola 7. év végi, illetve 8. félévi jegyeinek átlagából számítjuk a pontokat (összes tantárgy magatartás, szorgalom kivételével). Szóbeli vizsga nincs.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális eljárási szabályok a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény (Nkt.) 4. § 25. pontjában meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve az Nkt. 4. § 3. pontjában meghatározott beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókra vonatkoznak. Az ezen tanulókra vonatkozó speciális értékelési szabályok az Nkt. 51. §-ában leírtak szerint kerülnek meghatározásra.

A központi írásbeli vizsgára vonatkozó speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni az intézményben. A kérelmet és a szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményét az írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell benyújtani az iskolához. A kérelmet az intézmény igazgatója bírálja el, döntését határozatba foglalja, amelyet a központi írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz és a szülőhöz.

Az iskola fenntartja a jogot arra, hogy a hozzánk jelentkezőket behívjuk egy kötetlen beszélgetésre (motivációs beszélgetés).

Pontazonosság esetén előnyben részesülnek a jogszabály szerint (20/2012 EMMI rendelet 40.§ (3)) az alábbi tanulók:

- hátrányos helyzetű tanuló
- az a jelentkező, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye, feladatellátási helye szerinti járás területén található
- vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja (tanulmányi-, sportversenyeken elért eredmény, művészeti tevékenység, iskolához való kötődés, pl. testvére, felmenői jártak az intézménybe).

Gimnáziumunk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- a) az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat;
- b) a felvételi eljárás rendjét;
- c) a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait;
- d) a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat;

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Az átvétel:

Ha a tanuló más intézményből jelentkezik át, az igazgató vizsgálja, hogy szükség van-e különbözeti vizsgára a különböző tantárgyakból. Amennyiben igen, előírja azt a jelentkezőnek, mint az átvétel feltételét. Az átvételt megelőzően az igazgató vizsgálja továbbá a tanuló addigi tanulmányi eredményét, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály szerkezetét.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél: Az egészség-ismeretek hatékony, azaz készséggé válását eredményező oktatása

Célunk a gyermekeket megtanítani a prevencióra, illetve olyan alapvető elsősegélynyújtási alapismeretekre, amelyeket időben és szakszerűen alkalmazva megelőzhetik a komolyabb következményeket. A balesetek egy része megelőzhető, azonban vannak olyan balesetek, melyek a legnagyobb körülmények ellenére is bekövetkeznek. Ezekben a helyzetekben elengedhetetlen a sürgősség felismerése és a gyors cselekvés. A segítségnyújtás késlekedése vagy elmaradása komoly következményekkel, akár maradandó károsodással nagyon súlyos esetekben pedig halállal is járhat.

Ezek alapján célunk:

- elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása
- felelősségteljes gondolkodásmód
- kapcsolat a helyi mentőállomással és rendelőintézettel
- egészségtudatos magatartás kialakítása
- szociális képességek fejlesztése
- érzékenység társaik iránt

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tartalmi elemei:

- Segélyhívás
- Vérzéscsillapítás
- Sebek típusai, sebellátás
- Légúti idegentestek („félrenyelés”)
- Gerincsérülés
- Fejsérülések, agyrázkódás
- Égési sérülések
- Az újraélesztés lépései

- Láz, lázcsillapítás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának segítő szervezetei: Országos Mentőszolgálat, Magyar Vöröskereszt. Ezekkel a szervezetekkel folyamatosan kapcsolatban vagyunk.

Tanórán feldolgozandó témák:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés - kirándulások veszélyei (pl. túra, sítábor)

Helyi tanterv

1. Választott kerettanterv

Iskolánk valamennyi tantárgy esetében az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervet választotta.

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára
- Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve (9/NY)
- Kerettanterv a két tanítási nyelvű középiskolai célnyelvi oktatáshoz
- Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai, középiskolai célnyelvi civilizáció tantárgy oktatásához
- A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve

2020. szeptember 1-jétől került felmenő rendszerben bevezetésre a NAT 2020 a 9. évfolyamokon (nyelvi előkészítő, illetve 9. évfolyam).

2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámjai

Az iskola képzési szerkezete, tagozatai:

- Angol magyar két tanítási nyelvű tagozat nyelvi előkészítővel (9/kny + 9-12. évfolyam – 5 éves képzés)
- Német magyar két tanítási nyelvű tagozat nyelvi előkészítővel (9/kny + 9-12. évfolyam – 5 éves képzés)
- Angol nyelvi előkészítő tagozat (9/ny + 9-12. évfolyam – 5 éves képzés)
- Angol nyelvi előkészítő tagozat emelt szintű digitális kultúra tagozat (9/ny + 9-12. évfolyam – 5 éves képzés)
- 4 évfolyamos gimnáziumi képzés emelt szintű angol nyelvi tagozattal
- 4 évfolyamos gimnáziumi képzés emelt szintű angol nyelvi tagozattal emelt óraszámú digitális kultúra tantárgyból

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium
4 évfolyamos gimnáziumi képzés emelt szintű angol tagozattal

Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
Matematika	3		3		3	1	3	2
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány					2			
Kémia	2		1					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Első élő idegen nyelv	3	2	3	2	4	2	4	2
Második idegen nyelv	3		3		3		3	
Művészetek							1	
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1			
Digitális kultúra	2		1	1	2			
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5
Összes tervezett óraszám	33	2	31	3	28	5	25	6
Összesített óraszám	35		34		33		31	
Maximális órakeret	34		34		34		34	

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium								
4 évfolyamos gimnáziumi képzés emelt szintű angol tagozattal emelt óraszámú digitális kultúrából								
Heti óraszám/évfolyam	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	3		4		4	1	4	1
Matematika	3		3		3	1	3	2
Történelem	2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek							1	
Természettudomány					2			
Kémia	2		1					
Fizika	2		3					
Biológia	3		2					
Földrajz	2		1					
Első élő idegen nyelv	3	2	3	2	4	2	4	2
Második idegen nyelv	3		3		3		3	
Művészetek							1	
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1			
Digitális kultúra	2	1	1	2	2	1		
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	32		32		30		29	
Szabadon tervezhető óra		2		2		4		5
Összes tervezett óraszám	33	3	31	4	28	6	24	6
Összesített óraszám	36		35		34		30	
Maximális órakeret	34		34		34		34	

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium									
Angol magyar két tanítási nyelvű tagozat									
A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 9kny vagy 9. osztályt 2020 szeptemberében kezdőknek									
Az évfolyamoknál a baloldali adat a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobboldali rovatba a szabadon tervezhető órák szerepelnek zöld színnel. A jobboldali rovatban narancssárgával a kötött órakeret óráit szerepeltetjük.									
Heti óraszám/évfolyam	9/Ny	9.		10.		11.		12.	
Magyar nyelv és irodalom	2	3		4		4	1	4	1
Matematika	2	3		3		3	1	3	2
Történelem		2		2		3	1	3	1
Állampolgári ismeretek								1	
Természettudomány						1		1	
Kémia		2		1					
Fizika		2		3					
Biológia		3		2					
Földrajz		2		1					
Első élő idegen nyelv	18	3		3		4		4	
Első élő idegen nyelv (kéttan többlet)			2		2		1		1
Második idegen nyelv		3		3		3		3	
Művészetek								1	
Ének-zene	1		1						
Vizuális kultúra	1		1						
Mozgókép kultúra és médiaismeret						1			
Digitális kultúra	3		2		1		2		
Testnevelés	5		5		5		5		5
Célnyelvi civilizáció					2		2		2
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1		1

Kötelező alapóraszám	32		32		32		30		29	
Szabadon tervezhető óra (fakt, egyéb választható) – nem kötelező!								3		3
Összes tervezett óraszám	31	0	32	3	32	3	27	6	26	7
Összesített óraszám	31		35		35		33		33	
Maximális órakeret	32		34		34		34		34	

Szabadon tervezhető óra				2		2		4		5
Felhasznált szabadon tervezhető óra				2		2		2		3
Kötött célú órakeret								4		4
Két tanítási nyelvű tagozatnál max óra	34		36		36		36		36	

Két tanítási nyelvű tagozat kerettanterve szerint: célnyelvi civilizáció: 2-2-2, első idegen nyelv: 18-5-5-5-5

11-12-ben a szabadon tervezhető 2-2 óra terhére fakultáció választható (nem kötelező, mert megvan a kötelező óraszám).

Zöld szín: szabadon tervezhető óra

Narancs: kötött célú órakeret

Amennyiben a tanuló heti 2 óra angol nyelvű kémia/földrajz fakultációt választ, neki nem kötelező a heti 1 óra angol nyelvű kémia/földrajz.

A természettudományos tárgyak heti 2 óra óraszámát 11. és 12-re elosztva heti 1-1 órára tervezzük, mely angol nyelvű kémia vagy földrajz lehet a tanuló választása alapján. Így teljesül a két tanítási nyelvű tagozat követelménye, mely szerint minden egyes évfolyamon legalább három tantárgyat célnyelven tanul a tanuló. Amennyiben a tanuló emelt szintű érettségi előkészítőre jár ezek valamelyikéből, úgy a heti 1 óra angol kémia/földrajz számára nem kötelező.

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium									
Német magyar két tanítási nyelvű tagozat									
A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 9kny vagy 9. osztályt 2020 szeptemberében kezdőknek									
Az évfolyamoknál a baloldali adat a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobboldali rovatba a szabadon tervezhető órák szerepelnek zöld színnel. A jobboldali rovatban narancssárgával a kötött órakeret óráit szerepeltetjük.									
Heti óraszám/évfolyam	9/Ny	9.	10.	11.	12.				
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4	4	1	4	1	
Matematika	2	3	3	3	1	3	2		
Történelem		2	2	3	1	3	1		
Állampolgári ismeretek								1	
Természettudomány									
Kémia		2	1						
Fizika		2	3						
Biológia		3	2						
Földrajz		2	1	1		1	1		
Első élő idegen nyelv	18	3	3	4		4			
Első élő idegen nyelv (kéttan többlet)			2	2		1		1	
Második idegen nyelv		3	3	3		3			
Művészetek								1	
Ének-zene	1	1							
Vizuális kultúra	1	1							
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1				
Digitális kultúra	3	2	1	2					
Testnevelés	5	5	5	5		5			
Célnyelvi civilizáció				2		2			2
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1		1		1	
Kötelező alapóraszám	32	32	32	30	29				

Szabadon tervezhető óra (fakt, egyéb választható) – nem kötelező!								3		3
Összes tervezett óraszám	31	0	32	3	32	3	27	6	26	7
Összesített óraszám	31		35		35		33		33	
Maximális órakeret	32		34		34		34		34	

Szabadon tervezhető óra				2		2		4		5
Felhasznált szabadon tervezhető óra				2		2		2		3
Kötött célú órakeret								4		4
Két tanítási nyelvű tagozatnál max. óra	34		36		36		36		36	

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium										
Angol nyelvi előkészítő emelt szintű digitális kultúra tagozat										
A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 9kny vagy 9. osztályt 2020 szeptemberében kezdőknek										
Az évfolyamoknál a baloldali adat a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobboldali rovatba a szabadon tervezhető órák szerepelnek zöld színnel. A jobboldali rovatban narancssárgával a kötött órakeret óráit szerepeltetjük.										
Heti óraszám/évfolyam	9/Ny	9.		10.		11.		12.		
Magyar nyelv és irodalom	2	3		4		4	1	4	1	
Matematika	2	3		3		3	1	3	2	
Történelem		2		2		3	1	3	1	
Állampolgári ismeretek									1	
Természettudomány									2	
Kémia			1		2					
Fizika			2		3					
Biológia			3		2					
Földrajz			2		1	1		1		
Első élő idegen nyelv	18	3	2	3	2	4	1	4	1	
Második idegen nyelv			3		3		3	3		
Művészetek									1	
Ének-zene	1		1							
Vizuális kultúra	1		1							
Mozgóképkultúra és médiaismeret									1	
Digitális kultúra	3		2	1	3	2	2	2		
Testnevelés	5		5		5		5	5		
Képességfejlesztés										
Kötött célú órakeret										
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	32	32	32	30	29					

Szabadon tervezhető óra (fakt, egyéb választható) – nem kötelező!								3		3
Összes tervezett óraszám	31	0	32	3	32	3	27	6	26	7
Összesített óraszám	31		35		35		33		33	
Maximális órakeret	32		34		34		34		34	

Szabadon tervezhető óra				2		2		4		5
Felhasznált szabadon tervezhető óra				2		2		2		3
Kötött célú órakeret								4		4
Emelt szintű képzés maximális óraszám	34		36		36		36		36	

Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium										
Angol nyelvi előkészítő										
A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 9kny vagy 9. osztályt 2020 szeptemberében kezdőknek										
Az évfolyamoknál a baloldali adat a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobboldali rovatba a szabadon tervezhető órák szerepelnek zöld színnel. A jobboldali rovatban narancssárgával a kötött órakeret óráit szerepeltetjük.										
Heti óraszám/évfolyam	9/Ny	9.		10.		11.		12.		
Magyar nyelv és irodalom	2	3		4		4	1	4	1	
Matematika	2	3		3		3	1	3	2	
Történelem		2		2		3	1	3	1	
Állampolgári ismeretek									1	
Természettudomány									2	
Kémia			1		2					
Fizika			2		3					
Biológia			3		2					
Földrajz			2		1					
Első élő idegen nyelv	18		3	2	3	2	4	1	4	1
Második idegen nyelv			3		3		3		3	
Művészetek									1	
Ének-zene	1		1							
Vizuális kultúra	1		1							
Mozgóképkultúra és médiaismeret									1	
Digitális kultúra	3		2		1	1	2			
Testnevelés	5		5		5		5		5	
Képességfejlesztés										
Kötött célú órakeret										
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	32		32		32		30		29	

Szabadon tervezhető óra (fakt, egyéb választható) – nem kötelező!				2		2		3		3
Összes tervezett óraszám	33	0	32	3	30	3	28	4	25	5
Összesített óraszám	33		35		33		32		30	
Maximális órakeret	32		34		34		34		34	

Szabadon tervezhető óra				2		2		4		5
Felhasznált szabadon tervezhető óra				2		2		2		3
Kötött célú órakeret								4		4
Emelt szintű képzés maximális óraszám	34		36		36		36		36	

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A felhasználásra kerülő tankönyveket, segédanyagokat a munkaközösségek választják ki a következő szempontok alapján:

- legyen kompatibilis a NAT-hoz, az érettségi követelményeihez, a helyi tantervhez
- az életkori sajátosságoknak feleljen meg
- legyen szemléletes, jól tagolt, könnyen tanulható
- szakmailag legyen korrekt, tartalmazza a legújabb ismereteket, feleljen meg az általános didaktikai alapelveknek
- legyen tartós, többször felhasználható
- biztosítsa a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának lehetőségét (jogsabály írja elő)

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről az iskola tankönyvfelelőse ad tájékoztatást minden diák számára, a számukra elkészített tankönyvlistán.

4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletezését az egyes tantárgyak helyi tantervi leírása tartalmazza.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át

lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható, iskolán kívüli lehetőségeket is.

Iskolánk minden évfolyamán a Nemzeti köznevelési törvény 27.§ 11. bekezdése alapján szervezi meg a mindennapos testnevelést. A legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstárogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. A felmentésről az intézményvezető határozatot hoz, amennyiben a tanuló a szükséges dokumentumokat bemutatta, és azok maradéktalanul megfelelnek a fenti feltételeknek.

Az iskola a testnevelés és sport kerettanterv, illetve az iskola helyi tanterve alapján 9-10. osztályban 34 órában biztosítja a tanulók úszásoktatását Barcs város Önkormányzata által üzemeltetett Barcsi Gyógyfürdő és Rekreációs Központban. Az úszásoktatás megszervezése a jogszabályi előírások alapján történik, vagyis heti két testnevelés órát összevonva biztosítunk erre a célra.

A tantervek további tematikus egységeit a Gimnázium tornatermében, kondicionáló termében, illetve udvarán, kültéri sportpályáján valósítjuk meg.

6. A választható tárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai

Második idegen nyelv választása

Azokon a tagozatokon, ahol a tagozat meghirdetésével nincs jelezve, hogy második idegen nyelvként mit fog tanulni a tanuló, a diákok, illetve szülők beiratkozáskor jelzik, hogy milyen nyelvet választanak második idegen nyelvként.

A választható nyelv lehet a német és olasz. A nyelvi csoportokat megfelelő számú jelentkezővel tudjuk indítani a fenntartó jóváhagyásával. A nyelvi csoportok indításáról az iskola igazgatója dönt a jelentkezők száma, és a tantárgyfelosztás adta lehetőségek alapján.

A tantárgyválasztás a tanulmányok befejezéséig érvényes, ezen változtatni csak különösen indokolt esetben lehet a szaktanárok javaslata alapján igazgatói engedéllyel. Amennyiben szükséges, az újonnan választott tárgyból különbözeti vizsgát kell tenni.

Érettségi előkészítőre való jelentkezés – fakultáció választása

A tanulóknak lehetősége van 11. és 12. évfolyamon emelt szintű érettségire való felkészítésen részt venni. Jelentkezés után a tanév során a tanulónak egy alkalommal van lehetősége ezen módosítani igazgatói engedéllyel. A módosításra vonatkozó kérelmet a szülő/nagykorú tanuló írásban nyújtja be.

Az emelt szintű felkészítő foglalkozások listáját, az azokat tartó pedagógus nevével együtt április végéig teszi közzé az iskola, ez azonban csak tájékoztató jellegű, a változtatás jogát az iskolavezetés fenntartja. A meghirdetett foglalkozásokat igény szerint hirdetjük meg, azonban ezt a fenntartó felülbíráhatja.

A felkészítőre való jelentkezés határideje május 20.

Az emelt szintű felkészítőn végzett munkáért kapott érdemjegyet az adott tantárgy alap órai jegyihez lehet beszámítani, az érintett pedagógusok egyeztetése alapján.

A fakultációra való jelentkezést azoknak a tanulóknak ajánlja az iskola, akik legalább „jó” érdemjegyet szereznek adott tárgyból 10. osztály végén. Kettőnél több emelt szintű érettségire való jelentkezés nem javasolt.

Az emelt szintű felkészítőn végzett munkát érdemjeggyel értékeljük, a fakultáció érdemjegye bekerül a tanuló bizonyítványába. A fakultáció megnevezése: tantárgy neve emelt szinten (pl. Történelem emelt szinten stb.).

Az emelt szintű felkészítőről való hiányzás tanórai hiányzásnak minősül, a mulasztásokkal kapcsolatos szabályok érvényesek rá. 3 igazolatlan hiányzás után a tanulót az emelt szintű előkészítőről a szaktanár eltanácsolhatja, amennyiben az előkészítő nélkül is megvan a tanuló kötelező óraszám.

Választható tanórán kívüli foglalkozások

Az iskola a tanulói igények, az aktuális tantárgyfelosztás és a rendelkezésre álló anyagi források függvényében választható tanórán kívüli foglalkozásokat szervezhet. Ezek a foglalkozások a délelőtti kötelező órák után kerülnek megtartásra, és lehetnek versenyfelkészítő szakkörök, szabadidős szakkörök, érettségi előkészítő foglalkozások, nyelvvizsga előkészítők és felzárkóztató órák.

Amennyiben a tanulót – kérelmére felvették a tanórán kívüli foglalkozásra, akkor a mulasztás tekintetében úgy kell azt tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. Erről a tényről a tanulót, szülőt írásban tájékoztatni kell.

7. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, melyekből az Intézmény a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést az iskola vállalja

Iskolánk egyik legfontosabb célkitűzése, hogy tanulóinkat minél hatékonyabban készítse fel az érettségi vizsgára. Ennek érdekében minden olyan tantárgyból vállaljuk az érettségi felkészítést, melyet tanulóink legalább két tanéven keresztül tanulnak a helyi tanterv alapján.

A középszintű érettségire való felkészítés nagyrészt a tanórákon történik, azonban igény esetén, ha azt a fenntartó engedélyezi, és a tantárgyfelosztás is lehetővé teszi, lehetőség van érettségi előkészítő hirdetésére az utolsó két évfolyamon.

Az emelt szintű érettségi előkészítő (fakultáció) meghirdetése szintén igény szerint történik. Az érdeklődés felmérése minden tanév április végéig megtörténik. A fakultáció indításához szintén szükséges a fenntartó engedélye.

Az érettségi előkészítők tartalmát a mindenkori követelményrendszerhez igazítjuk.

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
 - Általános vizsgakövetelmények: a 2022. január 1-től hatályos 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 3. sz. melléklet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit tantárgyanként a melléklet tartalmazza.

9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, és szóban történő ellenőrzési és értékelési módja

Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatók. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés,
- írásos kikérdezés (kérdőív),
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos),
- tanulók által készített produktumok vizsgálata,
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés),
- dokumentumok elemzése.

Értékelési alapelveink:

- a munkaközösségekre, ill. a nevelőtestület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és következetes alkalmazására törekszünk;
- előzetesen nyilvánosságra hozott, kiszámítható, indoklással ellátott értékelést valósítunk meg;
- az írásbeli dolgozatoknál és a szóbeli feleleteknél egyaránt személyre szabott értékelést alkalmazunk, amely túlmutat az adott érdemjegyen;
- az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, rögzítjük az osztályzatokhoz tartozó követelményeket;

- az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és sokszínűség elvét (feleltetés, dolgozatíratás, otthoni munkák értékelése, felmérések);
- az értékelésnél a jutalmazás és elmarasztalás eszközét egyaránt alkalmazzuk.

Az iskolában alkalmazott értékelési módszerek:

- diagnosztikai értékelés: alapvetően a tanulók indulási szintjének megállapítására szolgál; célja, hogy megismerjük tanulóink előmeneteleinek hiányosságait;
- folyamatelemzésre alkalmas értékelés: a tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására szolgál; célja, hogy tájékoztatást kapjunk a tanítási módszerek eredményességéről;
- összegző értékelés: egy-egy tematikus egység végén vagy jellegzetes csomópontoknál alkalmazható; célja a tanulók közötti tudásbeli különbségek feltárása.

A számonkérés gyakorisága egyenletes, a tanévi **érdemjegyek száma félévenként** minimálisan a tárgy heti óraszám+1 kell, hogy legyen, de minimum 3 érdemjegy/félév.

A szóbeli beszámoltatás számát a tantárgy óraszám és jellege határozza meg:

- heti 1-2 órás tantárgy esetén évente legalább 1 alkalommal
- heti 3 vagy több órás tantárgy esetén félévente legalább 1 alkalommal
- azon tantárgyak esetén nem kötelező a szóbeli beszámoltatás, amelyekből az érettségi vizsgán nincs szóbeli vizsgarész.

A pedagógus a naplóba (e-napló) köteles beírni az érdemjegyeket, az értékeléstől (a dolgozat kiosztásától) számítva 8 munkanapon belül. Az e-naplóhoz a szülő és a tanuló hozzáférést kap, így naprakészen tájékozódhat gyermeke – a tanuló saját - előmeneteléről.

A félévenkénti megfelelő számú érdemjegy meglétét az igazgatóhelyettes ellenőrzi, és amennyiben szükséges, felhívja a pedagógus figyelmét a hiányosságra.

A félévi és az év végi jegyek zárása előtt egy hónappal az osztályfőnöknek írásban értesítenie kell a bukásra álló tanuló szüleit.

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei

Az egyes osztályzatok tartalmi keretét a tantervi követelmények határozzák meg a következő általános szabályozás szerint.

5 (jeles): a szaktárgyi követelményeknek a tanuló kiemelkedően tesz eleget, ismeri és alkalmazza a szaktárgy megfelelő szakmai nyelvét; ismereteit szabatosan, a nyelvhelyesség követelményei szerint, világos szerkesztésben adja elő. Az adott tantárgyból versenyeken kiemelkedően, eredményesen szerepel. Szóbeli felelete önálló. Írásbeli munkája rendezett, logikus, könnyen áttekinthető.

4 (jó): összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyaggal rendelkezik a tanuló, de az összefüggések kis hányadára csak tanári segédlettel emlékszik. Szóbeli felelete többségében önálló. Írásbeli munkája rendezett, kisebb hibák előfordulnak, de ezek nem súlyos tárgyi tévedések.

3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag; a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebb hányadát segítő kérdések alapján felismeri. A tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget.

2 (elégséges): nehézkesen, hiányosan előadott ismeretanyag; a tanuló a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes. Írásbeli munkája kevésbé áttekinthető, nem logikus.

1 (elégtelen): az adott ismeretanyagból a tanuló teljes tájékozatlanságot mutat, a tantervi minimumot sem képes teljesíteni; a tények felét sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni. Írásbeli munkája nem felel meg a minimális követelményeknek.

Év végén a teljes tanévre vonatkozó osztályzatokat figyelembe vesszük. A tanuló abban az esetben teljesíti az első félév követelményeit, ha adott tantárgyból elérte az érdemjegyekből számított 1,7-es átlagot.

A tanuló abban az esetben teljesíti az év végi követelményeket, ha adott tantárgyból az év végi átlaga eléri az 1,7-es átlagot és a második félévre vonatkozó jegyeinek átlaga is legalább 1,7.

A félév végi, illetve év végi jegy az érdemjegyek matematikai átlagából számítható. A 2,5; 3,5; 4,5-ös átlag „kétes”-nek számít, ebben az esetben a szaktanár dönt, hogy lefelé vagy felfelé kerekít, esetleg lehetőséget ad a javításra. Indokolt esetben a szaktanár jogosult az átlagnál eggyel

jobb érdemjegyet adni, de eltérni csak pozitív irányban lehet (indokolt eset: pl. kiemelkedő órai munka, versenyeredmény stb.).

A számonkérés formái, a jegyek súlyozása

Írásbeli témazáró dolgozat	200%
Szóbeli felelet, mely témazárónak felel meg	200%
Írásbeli röpdolgozat	100%
Szóbeli felelet	100%
Beszámoló	100%
Gyakorlati feladat	100%
Kisérettségi (alapvizsga)	300%
Házi feladat	50%
Projektmunka	100%
Órai munka	100%
Más intézményből hozott értékelés	100%

Írásbeli számonkérések formája, rendje, korlátai

Az írásbeli beszámoltatások formáit és azok értékelését (pl. nyílt- vagy zárt végű kérdések tesztje, esszék, tanulói portfólió, házi dolgozat) tantárgyanként a munkaközösségek határozzák meg. Megszabják az értékelés módját, gyakorlatát.

Az alapvizsgák időpontját legalább *15 nappal a vizsgát megelőzően* be kell jelenteni.

A témazáró dolgozatokat legalább *1 héttel előre* be kell jelenteni, az időpont meghatározásánál figyelembe véve az osztály terhelését.

Írásbeli feleletet (röpdolgozatot) a pedagógus nem köteles előre bejelenteni. Egy nap legfeljebb két témazárót lehet íratni. A mulasztott témazáró dolgozat pótlásának módjáról és időpontjáról a szaktanár dönt.

Az írásbeli dolgozatot a tanulónak (kérés esetén a szülőnek is) meg kell mutatni, a témazáró dolgozatot a tanév végéig meg kell őrizni.

A tanulónak a témazáró dolgozatok több mint felét meg kell írnia, ellenkező esetben az éves anyagból a tanév végén beszámol.

Írásbeli dolgozatot a pedagógus *15 munkanapon belül köteles kijavítani*. Amennyiben ezt túllépi, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az adott érdemjegyet, vagy újra írja a dolgozatot.

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei írásbeli számonkérés esetén:

100 – 90%	5 (jeles)
89 – 75%	4 (jó)
74 – 50%	3 (közepes)
49 – 33%	2 (elégséges)
32 – 0%	1 (elégtelen)

Idegen nyelvek esetében:

a két tanítási nyelvű tagozaton:

100 – 91%	5 (jeles)
90 – 80%	4 (jó)
79 – 60%	3 (közepes)
59 – 40%	2 (elégséges)
39 – 0%	1 (elégtelen)

a nyelvi előkészítő tagozaton:

100 – 90%	5 (jeles)
89 – 75%	4 (jó)
74 – 50%	3 (közepes)
49 – 33%	2 (elégséges)
32 – 0%	1 (elégtelen)

Az ajánlott skálától az egyes tantárgyaknál munkaközösségi egyeztetés alapján el lehet térni. Intézményünkben valamennyi tantárgy esetében osztályzattal történik az értékelés.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának rendje

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, céltudatosság kell, hogy legyen.

Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése.
- Az összefüggések felismerésének gyakorlása.
- A problémamegoldó készség fejlesztése.
- Az önellenőrzés; a saját tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, tudásszintmérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása.
- Az adott tantárgy vagy tantárgycsoport céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanórán vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása füzetbeli vázlat, elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- A szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása.
- Hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsoral, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat.
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése.
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Memoriterek.
- Átfogó, komplex ismétlés az addig tanult elmélet anyag és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró dolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a tanórákon és a korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.

- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket, rögzíti azok elvégzésének határidejét, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formáival történik.
- A kötelező házi feladat elvégzését az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán számot kell adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkérésével.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének; szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell szabni.
- A napi felkészülés otthoni ideje nem lehet több 1-1,5 óránál
- Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembe vételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.

10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A helyi tantervben szereplő, kötelező órák szervezésének részletei a házirendben található.

Az első tanórát megelőző foglalkozást az órarendben nem tervezünk. A tanulócsoport igénye alapján szervezésére a 20/2012. EMMI rendelet 16.§ (1) bekezdésben foglaltakat alkalmazzuk.

A hatékonyabb, magasabb színvonalú oktató-nevelő munka érdekében az iskola **csoportbontásokat** alkalmaz a következő foglalkozások szervezésének esetén:

- idegen nyelv tanítása során (osztály, vagy évfolyamszinten)
- digitális kultúra tantárgy tanítása a számítógépterem befogadóképessége miatt
- a két tanítási nyelvű képzésben a célnyelven oktatott tantárgyak esetén
- a testnevelés órákon a lányok és a fiúk eltérő élettani adottságai és teljesítőképessége miatt
- 30 főnél nagyobb osztályok esetében a kötelező érettségi tárgyak esetén, amennyiben ezt a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, illetve a fenntartó hozzájárul.

11. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése osztályfőnöki órákon, illetve a kollégiumi foglalkozások keretében történik.

12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Alapvető célunk a primer prevenció, azaz a betegségek kialakulásának megelőzése, az egészség megőrzése, az alábbi részcélok mentén:

- egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- mindennapos testnevelés, testmozgás kialakítása
- testi és lelki egészség összhangja
- viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- személyi higiéné kialakítása
- prevencióss jellegű egészségfejlesztő szabadidőeltöltés.

Az iskolai egészségnevelésnek része az egészséggel, betegséggel kapcsolatos ismeretek átadása, az egészséges életmód ismérveinek megismertetése. Pedagógusaink jó példával kell, hogy járjanak e téren is.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelt fontosságúnak tartjuk:

- fenntartható fejlődés
- a helyi és a globális szintek összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- biológiai és társadalmi sokféleség
- környezettudatosság kialakítása, fenntartása és jelentőségének hangsúlyozása, szűkebb és tágabb környezetünk védelme.

Hosszútávon célunk, hogy tanulóink környezettudatos állampolgárokká váljanak. Ennek érdekében diákjainkban igyekszünk kialakítani a tudatos fogyasztói magatartást, környezettudatos életvitelt. Cél, hogy kialakuljon bennük az egészséges életmódra való törekvés.

Ökoiskola program

Iskolánk 2021-ben kapcsolódott be az Ökoiskola programba. Innovatív intézményként nyitottak vagyunk a környezeti nevelés és fenntarthatóságra nevelés felé. A programban megjelenő fenntarthatóságra nevelés legfontosabb iránya a közösségekkel való együttműködés, az aktív állampolgárságra nevelés és az IKT alkalmazások beépítése a tanítási gyakorlatba. A program fontosságát növeli, hogy a programban részt vevő tanulók hamarabb reagálnak a folyton változó világra, hiszen a környezeti nevelés egyik alapvető üzenete az adott környezethez való alkalmazkodás.

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási program moduljaiban megjelenő innovatív pedagógiai módszerek gazdagíthatják az iskolák módszertani tárházát is.

Az Ökoiskola programban való részvétellel részesei vagyunk a hazai Ökoiskola hálózatnak.

13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk alapvető célja, hogy valamennyi diák számára biztosítsa az egyenlő bánásmód elvének maradéktalan érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz minden tanulónak hozzá kell férnie.

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely

biztosíthatja iskolai sikerességüket. Intézményünk – lehetőség szerint – pályázik az Útravaló programra, annak is az Út az érettségihez alprogramjára.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat- és élményszerzésen alapuló tanulókkal,
- differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátításával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

14. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

A tanulói csoportok, közösségek, vagy az egyes tanulók kiemelkedő tevékenységének jutalmazása, elismerése fontos pedagógia eszköz.

A jutalmazás elvei:

- Kiemelkedő tanulmányi eredmény
- Példamutató magatartás, szorgalom
- Tanulmányi, sport- és kulturális versenyen elért jó eredmény
- Osztály, illetve iskola érdekében végzett példás közösségi munka
- Bármely tevékenység, mely hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás formái:

- Szaktanári dicséret: odaítélését a szaktanár határozza meg. Adható az adott tantárgyban elért versenyeredményekért, kutató-, vagy sorozatos gyűjtőmunkáért és folyamatos kiemelkedő tanulmányi munkáért, szakköri, stb. tevékenységért.
- Osztályfőnöki dicséret: odaítéléséről az osztályfőnök dönt. Adható városi, vármegyei versenyeken elért 1-3. helyezéért, iskolai ünnepélyeken való színvonalas szereplésért, osztályközösségben végzett jelentős közösségi munkáért; Javasolhatja a tantestület bármely tagja.
- Igazgatói dicséret: regionális illetve országos versenyeken elért kiemelkedő eredményekért, valamint minden más esetben, amikor a tanuló teljesítményével az iskola jó hírnevét növeli. Igazgatói dicséret jár abban az esetben, ha a tanuló versenyeken, sporteseményeken való eredményei miatt a tanév során legalább három osztályfőnöki dicséretet kapott. Javasolhatja a tantestület bármely tagja, és az igazgató. Odaítéléséről az igazgató dönt.
- Nevelőtestületi dicséret: az iskola közösségének érdekében folyamatosan végzett igen jelentős tevékenységért, tanév végén kitűnő tanulmányi eredmény esetén 3-nál több tantárgyi dicséretért. A tantestület szavazata alapján tanév végén adható.

Az igazgatói és a nevelőtestületi dicséretben részesülő tanuló eredményét az igazgató az iskolaközösség előtt nyilvánosan ismerteti, a szülőket erről írásban értesíti.

Az iskola jó hírnevére dicsőséget hozó tanuló eredménye, fényképe és felkészítő tanárának neve felkerül az iskola honlapjára.

A jutalmak formái:

- könyvjutalom (nyelvi előkészítő évfolyamon, tanév végén, csak kitűnő tanulmányi eredményért)
- tárgyjutalom
- oklevél
- emlékérem
- plakett
- Kiemelkedő csoportos teljesítmény elismerésének formái: jutalom nap, tárgyjutalom, oklevél

Az osztályfőnök javaslata alapján a tantestület dönt a fenti jutalmak odaítéléséről az alábbi érdekekért:

- Kiemelkedő tanulmányi eredmény,
- Példamutató magatartás, szorgalom,
- Tanulmányi, sport- és kulturális versenyeken, pályázatokon való eredményes részvétel,
- Kiemelkedő sporttevékenység,
- Osztály, illetve iskola érdekében végzett példás közösségi munka,
- Bármely tevékenység, mely hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Végzős tanulóink jutalmazása nevelőtestületi döntés alapján:

Széchenyi Ferenc *emlékéremmel* jutalmazzuk azokat a végzős tanulókat, akiknek tanulmányi eredménye négy, illetve öt éven keresztül legalább 4,5 volt, illetve akik valamilyen területen kimagasló teljesítményükkel hozzájárultak az intézmény jó hírnevének növeléséhez.

A Széchenyi Ferenc Gimnázium *kiváló tanulója plakettet* az a tanuló kapja meg, aki középiskolai tanulmányai alatt mindvégig 4,7 vagy annál magasabb tanulmányi eredményt ért el, és magatartása és szorgalma is példaértékű.

A magatartás és szorgalom értékelése

A tanuló magatartásának és szorgalmának minősítését a félévi, ill. a tanév végi osztályozó értekezleten kell megállapítani. A javaslatok megtétele előtt az osztályfőnök kikéri az osztály tanulóinak, a kollégiumi csoportvezetőnek és az osztályban tanító szaktanároknak a véleményét.

Véleménykülönbség esetén a tantestület szavazattöbbséggel hozza meg határozatát (szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök szavazata dönt).

A tanulók magatartásának minősítése

Példás (5)

Magatartásával példát mutat. Az osztályközösség munkájában részt vesz. Nincs igazgatói, osztályfőnöki (csoportvezetői) figyelmeztetése. 1 szaktanári figyelmeztetés esetén az osztályfőnök javaslata alapján az tanulót tanító pedagógusok szavaznak és döntenek a tanuló magatartásának minősítéséről.

Jó (4)

Iskolai viselkedésével nincs probléma. A közösségi munkában felkérésre részt vesz. Nincs igazgatói figyelmeztetése, egynél több osztályfőnöki (csoportvezetői) vagy szaktanári figyelmeztetése. Igazolatlan óráinak száma: 2-3 lehet.

Változó (3)

A házirend előírásait nem mindig tartja be. Magatartásával rendszeresen zavarja az órát. Igazolatlan óráinak száma 4-6 lehet. Több írásbeli figyelmeztetése van (2-3 osztályfőnöki

Rossz (2)

A házirend előírásait súlyosan megszegi, rossz példát mutat társainak. Több súlyos figyelmeztetése van (legalább 4 osztályfőnöki vagy csoportvezetői, 2 igazgatói stb.). Igazolatlan óráinak száma meghaladja a 6-ot.

A tanuló szorgalmának minősítése

Példás (5)

képességei alapján jó teljesítményt nyújt, rendszeresen készül a tanórákra, tanulmányi eredménye példa értékű, sikeresen vesz részt tanulmányi és egyéb versenyeken.

Jó (4)

Ha iskolai munkáját teljesíti, vállalt feladatait elvégzi. Teljesítménye – képességeihez mérten – jó.

Változó (3)

Ha iskolai munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességét csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Otthoni munkája, felkészültsége nem megfelelő.

Hanyag (2)

Képességei alapján keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, elfogadhatatlan teljesítményt nyújt. Kötelességét gyakran elmulasztja.

Legalább két tárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Jutalmazás

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki tantárgyi követelményeket kiválóan teljesítette, és versenyeken való szereplései a tehetségét és a rendszeres felkészülését bizonyították.

15. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű oktatást a tanulók részére jelentkezés alapján szervezzük, mellyel heti 2 órával nő meg a diákok óraszámja az adott tantárgyból. Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül, amelyet Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében megtalálható emelt szintű érettségi követelmények alapján készítenek el a szaktanárok. Így a feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

A kollégium pedagógiai programja

Kollégiumunk az iskolával közös igazgatói irányítás alatt dolgozik, ezért nevelési céljaink és feladataink igazodnak az iskola nevelési céljaihoz és feladataihoz. Ezen célok és feladatok kiegészülnek a speciális kollégiumi célokkal és feladatokkal. Munkánkat meghatározza a gimnáziumi oktatási-nevelési koncepciója, valamint a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja.

Tárgyi feltételek:

A kollégium épülete háromszintes, a földszinten a fiúk, a másik két szinten a lányok nyertek elhelyezést. A szobákban három, négy fő lakik, jól felszereltek, biztosítják a tanulók nyugodt pihenését és felkészülését a másnapi órákra. A délutáni tanuláshoz három tanulószoba áll a rendelkezésünkre, két csoport az iskolában tanul. Ezen kívül még található az épületben kettő társalgó és egy informatika terem és egy teakonyha. A szabadidő hasznos eltöltéséhez rendelkezésre áll az iskola tornaterme, valamint a földszinten csocsó és pingpongasztal.

Személyi feltételek:

A kollégium férőhelyeinek száma: 165. Öt csoportunk van egy-egy csoportvezető nevelővel. Szintenként van 1-1 takarítónő, ezen kívül 2 portás és 2 karbantartó segíti a munkánkat. A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

Pedagógusaink gyakorlott, tapasztalt tanárok, több éves tanítási gyakorlattal rendelkeznek, ezzel is hozzájárulva az iskolai oktatás tartalmas kiegészítéséhez.

Tehát a személyi és tárgyi feltételek adottak ahhoz, hogy a kollégium eleget tudjon tenni alapvető feladatainak.

A kollégiumi nevelés céljai és alapelvei

Az oktatási rendszerben a kollégium speciális helyet foglal el. Alapvető feladata a diákok szociális ellátásán túlmenően az ott lakók sokoldalú személyiségfejlesztése. Ennek keretében a kollégium felvállal családost helyettesítő feladatokat, s ennek úgy kell megtörténnie, hogy közben

az intézmény megőrzi világnézeti, ideológiai semlegességét, egyben próbál megfelelni a szülői-tanulói elvárásoknak és törvényi jogszabályoknak.

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja kijelöli számunkra a mindennapi tevékenységrendszerünk, szakmai munkánk alapvető követelményeit, így a kollégiumi életet ennek megfelelően szervezzük.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket a tanulmányok sikeres folytatásához, második otthonként kiegészíti a családi és iskolai nevelést, szociális ellátást, biztonságot, érzelmi védettséget nyújt. Elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a közösségben az együttélés, a döntés, a felelősség, a konfliktuskezelés technikáinak megismerését, gyakorlását, s ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres beilleszkedéshez.

Általános célok:

- Demokratikus értékrenden alapuló személyiség- és közösségfejlesztés
- A személyiség kibontakoztatása, az adottságok fejlesztése
- A tehetséges tanulók felkarolása, képességeik, tudásuk továbbfejlesztése
- A helyes értékítélet és igényesség alakítása és fejlesztése
- A lemaradások, tudásbeli hiányosságok pótlása, felzárkóztatás
- A pályaválasztás segítése, segítségnyújtás az érettségivel és a továbbtanulással kapcsolatban felmerülő problémák megoldásában
- Jogaik és kötelességeik pontos megismertetése
- A kulturált viselkedés normáinak elfogadtatása
- Az egészséges életmódra nevelés, szabadidő hasznos eltöltése
- Személyre szabott törődés
- Önművelésre motiváló felkészítés
- Önismeret, önértékelésre aktivizálás, a diákok önkifejező képességének fejlesztése
- Önálló problémamegoldó ismeretszerzésre motiválás
- Kooperációs készségek fejlesztése
- Az információgyűjtésben és rendszerezésben való nagyobb jártasság elősegítése
- Általános erkölcsi értékek kibontása
- A társadalmi beilleszkedés elősegítése

A kollégium küldetése, nevelési alapelvei:

Abból az alapelvből kell kiindulni, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

Olyan fejlesztésre váró személyiség, akinek életkoronként és egyénenként változó, sajátos testi és lelki szükségletei vannak. Meg kell keresni azokat a területeket, lehetőségeket és tevékenységi formákat, melyekben érvényre juthatnak az egyéni igények, az intézményi elvárások és lehetőségek.

Ebben a nevelési folyamatban érvényesüljenek:

- az alapvető emberi szabadságjogok
- a távol lévő szülői ház jogos elvárásai és igényei
- az iskola tantestületének, tanárainak együtt munkálkodása
- a demokratikus erkölcsi elvek megismertetése
- a tanulók személyiségjogainak tiszteletben tartása
- felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben
- demokratikus oktatás nevelési hagyományainak, a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- a tanulók aktivitásának, érdeklődésének formálása, fejlesztése, az öntevékenység és a közösségi önszerveződés támogatása
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaválasztás, életkezdés segítése
- együttműködés a szülőkkel, a partneriskolákkal
- a környezet esztétikus kialakítása, szociális és érzelmi biztonság megteremtése
- változatos és igényes művelődési és szabadidős tevékenységek biztosítása
- integrált nevelés megvalósítása
- egyéni bánásmód alkalmazása az életkori és személyiségre jellemző sajátosságok figyelembevételével
- nemzeti hagyományok, nemzeti önazonosság ápolása, fejlesztése
- a nevelőtestület pedagógiai, módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztése
- egységes normarendszer kidolgozása a kollégiumi nevelésben résztvevő partnerek számára (szülők, tanulók, tanulócsoportok, kollégiumi és iskolai nevelőtestület, közvetlen és távolabbi környezet)

A kollégiumi nevelés feladata

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elő segítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégiumlehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulástanítása, az ismeretszerzést el segít beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egészfelnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelő tanárok példamutatása segítse el a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse el a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészeket, írókat, költőket, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme

minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarságtágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínűkultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvi nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégium diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőség a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében

felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség. A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Aktív iskola program

Az Aktív iskola program célja az intézményünkben, hogy minden tanuló elérje az optimális fizikai és mentális fejlődéséhez és jóllétéhez szükséges, életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű testmozgást.

A rendszeres testmozgás és a sport alapvető fontosságú a tanulóink egészséges fejlődése szempontjából. Iskolánk arra törekszik, hogy minél többen, minél gyakrabban, minél többféle testmozgást végezzenek. A tudományos kutatások eredményei azt igazolják, hogy a mozgást támogató iskolai környezetben a diákok:

- sokkal többet mozognak, sportolnak
- szívesebben járnak iskolába
- jobb közösséget alkotnak
- jobbak a tanulmányi eredményeik
- kezdeményezőbbé válnak az iskolai programokban
- aktívabbakká válnak az órai szünetekben, szabadidőben

- fittségi állapotuk fejlődik, testileg és lelkiileg is egészségesebbek lesznek.

Diákjainkat a testnevelés órákon kívül is a mozgás szeretetére ösztönözzük. Számptalan mozgási lehetőség biztosított a tanulóink számára a gimnázium, a kollégium épületében és a városban működő sportlétesítményekben. Röplabda, kosárlabda, labdarúgás, tánc, kondicionáló termi edzések meghatározó lételemekké válhatnak tanulóink számára nemcsak a gimnáziumi tanulmányaik alatt, hanem későbbi életük során is. Az óráközi szünetekben, a kollégiumi szabadidőben lehetőséget biztosítunk léghokizásra, asztaliteniszezésre, sakkozásra valamint csocsózásra. A kollégisták előszeretettel használják az iskolai tornatermet az esti órákban labdarúgásra és röplabdázásra. A téli időszakban igény szerint korcsolyázást is szervezünk diákjaink számára.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősség teljesen, megújulási képességekre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során el kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek el, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzat tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A kollégiumi foglalkozások keret programterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel, ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat - részben vagy egészben - a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra

A kollégiumi foglalkozások rendje

A kollégium biztosítja a tanulók testi-lelki fejlődésének feltételeit: a rendszeres étkezést, tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást

Figyelembe veszi a sajátos tanulói, szülői és iskolai igényeket, az intézményi hagyományokat és szokásokat

A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy – a jogszabályi keretek megtartásával – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjon

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégiumi vezetője a nevelőtestülettel együtt úgy alakítja, hogy a belső és a külső környezet változásait figyelembe veszi

- **Biztosítja a kötelező foglalkozások rendszeres, tervezett, csoportos vagy egyéni keretben való szervezését. (Összesen 15 óra/hét/kollégista)**

- **Felkészítő foglalkozások (14 óra/hét/csoport)**
- **Tanulást segítő foglalkozások (13 óra/hét):** rendszeres iskolai felkészülést biztosító, tehetséggondozó, felzárkóztató, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladását, sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatását biztosító foglalkozások, szakkörök, diákkörök
- **Csoportfoglalkozások (1 óra/hét – ennek 60 %-a tematikus)**
- **Tematikus foglalkozások:** a rendeletben előírt témakörök, időkeretek és szervezési formák figyelembe vételével – konkrét célok, feladatok, módszerek
- **Általános csoportfoglalkozások:** a kollégiumi élethez, a csoport életéhez kapcsolódó feladatok, tevékenységek
- **Speciális ismereteket adó foglalkozások**
- **Egyéni törődést biztosító foglalkozások**
- **A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások: a kollégium által biztosított 1óra/hét. A** lehetőségekből szabadon választható, de választani kötelező. Ezek lehetnek: az egészséges és kulturált életmódra nevelés, diáksport, a természeti környezet ápolása, vagy irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek, kreativitás fejlesztése, vagy öntevékeny diákkörök működése

A kollégiumi foglalkozások rendje pontosan rögzített a Házirendben

Szilenciumi foglalkozások

Szilenciumi foglalkozások rendjét, helyét, idejét - egyetértésben a DÖK-el rögzítjük a Házirendben.

A kollégium épületében e célra rendelkezésre áll 2 db. 35 fő befogadóképességű tanulóhelyiség /szükség esetén 3 db./, valamint 2 db. 10 fő befogadására alkalmas „kistanuló”, az iskola épületében a még szükséges számú tanterem.

A szilenciumi foglalkozásokat minden tanítási napra szervezzük 16.00-19.30-ig, közte 30 perc vacsoraidő. Igény szerint, illetve a tanulási szokásokat is figyelembe véve, lehetőség van arra, hogy a tanuló a szobájában tanulhasson. Serkentő hatást vált ki hogy, az elért tanulmányi eredmények alapján szilenciumi kedvezményeket, illetve mentességeket kaphassanak kollégista diákjaink.

A szilenciumokon azonos iskolatípusban tanuló diákok vannak jelen, így a társi segítségadás is adott.

Nem lehet pedagógiailag megalapozott elvnek elfogadni a „szilenciumok sérthetlenségét”, tehát a szilenciumi rendszert rugalmasan kezeljük a közös intézményi elfoglaltságok miatt.

Csoportfoglalkozások

Alapfeladata a foglalkozásoknak, hogy meghatározott rendszerességgel időt biztosítsanak a csoport életével kapcsolatos feladatoknak, helyzetelemzésnek, értékelésnek.

Követelmény, hogy heti egy óra csoportfoglalkozáson részt vegyenek a gyerekek.

A csoportvezetők és a diákok közös elhatározása alapján a témákat – a csoportvezetői éves munkatervekben - rögzíteni kell, alkalmazkodjanak a csoport életkori sajátosságaihoz, szociális háttérhez, érdeklődési körükhöz.

Javasolt témák:

- Viselkedési és illemszabályok
- értékelés - önértékelés - kritika - önkritika
- pályaválasztás, életpálya
- káros szenvedélyek - környezetvédelem, stb.
- szexuális kultúra
- stb.: öltözködés, háztartásvezetés, család, gyermek

Egyéni, kiscsoportos foglalkozások

Folytatni kell a hagyományoknak megfelelően a jól bevált módszert:

- csak egyéni segítségadás, számonkérés, ellenőrzés
- néhány/2-3/ tanulónak szaktárgyi segítség
- négy szemközti beszélgetés / személyi, családi, anyagi problémák stb./
- megbízások, feladatok kiadása és ellenőrzése egyénekre vonatkoztatva

Az egyéni és kiscsoportos foglalkozások időben nem behatároltak. Sor kerülhet rájuk a szilenciumok, ügyeletek alatt, de a tanuló szabadidejében kérheti tanárától a segítségadást, egyéni problémáira a szükséges tanácsot, útmutatást.

Választható foglalkozások

A választható foglalkozások az iskola és kollégium egy egységnek fogható fel. A foglalkozások megfelelnek a tanulói igényeknek, érdeklődési területeknek. A különböző foglalkozásokat egyeztetett időben szervezzük. A fentiek alapján a következő szervezett (közös) foglalkozások közül választhatnak a kollégista tanulók:

- DÖK
- Sportszakkör
- Kreatív szakkör
- Horvát szakkör
- Német szakkör
- Informatika szakkör

Szabadidős programok

Lehetőséget kívánunk biztosítani a szellemi regenerálódásra, az aktív pihenésre, a kulturált szórakozásra.

Ennek segítségével szervezzük:

- biciklitúrák
- rollerezés
- kollégium és iskola kispályás bajnokságok
- tornaterem esti használata csak kollégistáknak
- hagyományos kollégiumi rendezvények szervezése (kollégiumi farsang, karácsony est, rajzkiállítás)
- Mindazok a rendezvények, melyeket a kollégiumi diákönkormányzat tervez munkatervében

A Kollégium hagyományainak ápolása segíti az elmúlt évtizedek értékeinek gondos megőrzését és átadását a soron következő generáció számára, illetve megkönnyíti a közösségi lét, formába való beilleszkedést, fejleszti a nemzeti identitást, a kollégiumhoz való tartozás élményét. A diákság egészét érintő hagyományrendszerünk rendkívül rangos és tartalmas múltra tekinthet vissza. Pedagógusaink mindig kiemelt figyelmet fordítottak, ezen közösségformáló rendezvények szakmailag igényes lebonyolítására.

- Verébtábor szervezése, elsős diákok fogadása
- Szecskaavató
- Mikulás napi vetélkedő
- Karácsonyi műsor és vacsora
- Koresolyázás
- Szalonnasütés
- Farsangi multság
- Végzősök búcsúztatása, szerenád

Kollégiumi diákönkormányzat

A kollégiumi diákélet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A tantestület segíti, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé teszi, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A diákönkormányzat célja, hogy a működési szabályzattal összhangban a tanulók a közösség meghatározó tagjaiként vegyenek részt önmaguk és társaik formálásában, életmódjuk kialakításában, a pedagógusok közreműködésével szervezzék, irányítsák, ellenőrizzék és értékeljék a közösség életét és munkáját. DÖK munkáját a diákok által felkért patronáló tanár segíti. Maguk választják vezetőségüket, akik képviselik a kollégista diákokat:

- a kollégiumi szervezetben
- tantestületi értekezleteken,
- kulturális rendezvényeken

Kapcsolattartás a szülőkkel

Diákjaink szülei vidéken élnek. Személyesen a tanév eleji beköltözéskor találkozunk, elsősorban az elsős diákok szüleivel. Elsősorban telefonon, levélben, e-mailben értesítjük a szülőket, ha a helyzet úgy kívánja, személyes megbeszélést kezdeményezünk. Ha a gyermek viselkedésében rendkívüli változást észlelünk azonnali jelzéssel élünk a szülő felé. Együttműködő, kölcsönös és rendszeres kapcsolatunk van a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével.

1. számú melléklet: Középszintű érettségi vizsga témakörei

Élő idegen nyelv

1. Személyesvonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás

- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális és sportesemények

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

- Családi gazdálkodás
 - A pénz szerepe a mindennapokban
 - Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK – TÉMAKÖRÖK

1. MAGYAR NYELV

I. Kommunikáció

A nyelv, mint kommunikáció

- Pragmatika
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- A tömegkommunikáció

II. A magyar nyelv története

- A nyelv, mint történeti képződmény
- A magyar nyelv rokonsága
- Nyelvtörténeti korszakok
- A magyar nyelv szókészletének alakulása

III. Ember és nyelvhasználat

- Ember és nyelv
- Jelek és jelrendszerek
- Általános nyelvészet
- Nyelvváltozatok
- Nyelv és társadalom
- Nyelv és politika, nyelvművelés

IV. A nyelvi rendszer

- A nyelv, mint jelrendszer
- Hangtan
- Alaktan és szótan
- A mondat szintagmatikus szerkezete

- Mondattan

V. A szöveg

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- Az intertextualitás
- A szövegtípusok

VI. A retorika alapjai

- A nyilvános beszéd
- Érvelés, megvitatás, vita

VII. Stílus és jelentés

- Szóhasználat és stílus
- A szójelentés
- Stílus eszközök
- Stílusréteg, stílusváltozat

VIII. Digitális kommunikáció

- A digitális kommunikáció ismérvei
- A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
- Digitális szövegtípusok
- Digitális szemléltetés
- Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

1. IRODALOM

I. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

- Ady Endre
- Arany János
- Babits Mihály
- Herczeg Ferenc
- Jókai Mór
- József Attila
- Kosztolányi Dezső
- Mikszáth Kálmán
- Petőfi Sándor
- Vörösmarty Mihály

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők:

- Janus Pannonius
- Balassi Bálint
- Zrínyi Miklós
- Mikes Kelemen
- Csokonai Vitéz Mihály
- A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése
- A reformáció világi irodalma
- A barokk irodalma
- Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor, Petri György, Tandori Dezső, Bari Károly, Ottlik Géza, Kertész Imre, Faludy György

IV. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

- Áprily Lajos
- Dsida Jenő
- Gion Nándor
- Kányádi Sándor
- Kovács Vilmos
- Reményik Sándor
- Sütő András
- Tamási Áron
- Wass Albert

V. Művek a kortárs magyar irodalomból

VI. Művek a világirodalomból

VII. Színház és dráma

Szophoklész, William Shakespeare, Molière, Henrik Ibsen, Anton Pavlovics Csehov, Luigi Pirandello, Bertold Brecht, Friedrich Dürrenmatt, Samuel Beckett, Arthur Miller, Tom Stoppard, Katona József, Madách Imre, Örkény István, Németh László, Spiró György

VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

A középszintű érettségi vizsga témakörei

Történelem

1. Az ókor

- a. Az athéni államszervezet kialakulása és működése az athéni demokrácia fénykorában
- b. A görög és római építészet
- c. A zsidó monoteizmus és a kereszténység

2. A középkor

- a. Az iszlám és az arab hódítás
- b. Az uradalom kialakulása, a földesúr-jobbágy viszony
- c. A városok társadalma, a céhek kialakulása és a távolsági kereskedelem jellemzői
- d. A keresztény egyház és a szerzetesség Európában és a Magyar Királyságban
- e. A középkor kultúrája

- a. A honfoglalás menete
- b. Géza és I. István államszervező tevékenysége
- c. A tatárjárás és az ország újjáépítése
- d. Az Aranybulla mozgalom
- e. I. Károly és a királyi hatalom megszilárdulása
- f. korai törökellenes küzdelmek (Luxemburgi Zsigmond és a Hunyadiak)
- g. I. Mátyás központosító és birodalomépítő politikája

3. A kora újkor

- a. A földrajzi felfedezések és következményei, a korai kapitalizmus
- b. Reformáció és katolikus megújulás Európában és Magyarországon
- c. A felvilágosodás államelméletei
- d. A brit alkotmányos monarchia berendezkedése és az amerikai köztársaság működése

- a. A mohácsi csata és közvetlen előzményei

- b. Az ország három részre szakadása és a várháborúk (1541-1568)
- c. Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
- d. A Rákóczi – szabadságharc és a szatmári béke
- e. Magyarország újranépesülése és újranépesítése
- f. Mária Terézia és II. József reformjai

4. Az újkor

- a. Politikai eszmék a 19. században
- b. Az ipari forradalom hullámai és eszmerendszere
- c. A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség

- a. A reformkor fő kérdései; Széchenyi és Kossuth programja és vitája
- b. A pesti forradalom és az áprilisi törvények
- c. A szabadságharc főbb eseményei
- d. A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet
- e. Etnikai viszonyok Magyarországon a dualizmus korában

5. A világháborúk kora

- a. A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
- b. A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
- c. A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői
- d. A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon

- a. A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
- b. A trianoni békediktátum
- c. A konszolidáció Magyarországon az 1920-as években (politika, gazdaság, oktatás és kultúra)
- d. Területi revízió, Magyarország háborúba sodródása
- e. Német megszállás, nyilas diktatúra

6. A hidegháború kora

- a. A szovjet–amerikai szembenállás, a két világrend jellemzői

- b. A kétpólusú világ felbomlása
 - a. A Rákosi – diktatúra kiépítése és működése
 - b. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
 - c. A kádári – diktatúra kiépítése és működése
 - d. A rendszerváltoztatás Magyarországon

7. A jelenkor

- a. Az Európai Unió főbb szervei és működésük
- b. Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig
- c. A mai Magyarország berendezkedése, politikai intézmények
- d. A határon túli magyarok helyzete
- e. A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

- a. Halmazok
- b. Matematikai logika
- c. Kombinatorika
- d. Gráfok

2. Számelmélet, algebra

- a. Alapműveletek
- b. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
- c. Racionális és irracionális számok
- d. Valós számok
- e. Hatvány, gyök, logaritmus
- f. Betűkifejezések
- g. Arányosság
- h. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
- i. Középértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

- a. A függvény
- b. Egyváltozós valós függvények
- c. Sorozatok
- d. Egyváltozós valós függvények analízisének elemei

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

- a. Elemi geometria
- b. Geometriai transzformációk
- c. Síkbeli és térbeli alakzatok
- d. Vektorok síkban és térben
- e. Trigonometria
- f. Koordinátageometria

- g. Kerület, terület
- h. Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

- a. Leíró statisztika
- b. A valószínűség-számítás elemei

Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben

- A térkép
- Tájékozódás a térképen és térképpel
- Távérzékelés és térinformatika

2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben

- A Világegyetem
- A Nap és kísérei
- A Föld és mozgásai
- Az űrkutatás

3. A geoszférák földrajza

- A kőzetburok földrajza
- A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
- A kőzetlemezek és mozgásaik következményei
- A hegységképződés
- A kőzetburok építőkövei, az ásványkincsek
- A Föld nagyszerkezeti egységei
- A levegőburok földrajza
- A légkör anyaga és szerkezete
- A levegő felmelegedése
- A levegő mozgása
- Felhő- és csapadékképződés
- Az időjárás és az éghajlat
- A levegőszennyezés következményei
- A vízburok földrajza
- A vízburok tagolódása, tulajdonságai és mozgásai
- A felszíni vizek
- A vízburok, mint gazdasági erőforrás

4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség

- A földfelszín formálódása
- A külső erők felszínformáló tevékenysége
- A talaj
- A geoszférák közötti kapcsolat
- A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
- A vízszintes földrajzi övezetesség
- A függőleges földrajzi övezetesség
- A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet

5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

- A népesség földrajzi jellemzői
- Településtípusok, urbanizáció

6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

- A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
- Integrációs folyamatok
- A globalizáció
- A monetáris világ

7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

- A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
- Magyarország természeti adottságai
- Magyarország társadalmi adottságai
- A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
- Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
- A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
- Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
- Magyarország környezeti állapota
- Az országhatárokon átívelő kapcsolatok

8. Európa földrajza

- Európa általános természetföldrajzi képe
- Európa általános társadalomföldrajzi képe
- Az Európai Unió
- Európa regionális földrajza
- Európa magterülete
- Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén
- Dél-Európa országai
- Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai
- Oroszország

9. Európán kívüli kontinensek földrajza

- A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
- Ázsia földrajza
- Ausztrália és Óceánia földrajza
- A sarkvidékek földrajza
- Afrika földrajza
- Amerika földrajza

10. Helvi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

- A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
- Demográfiai és urbanizációs problémák
- Élelmezés és egészség
- A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
- A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

Célnyelvi civilizáció

1. A célnyelvi ország(ok) földrajza

- a. A célnyelvi ország(ok) természetföldrajza
- b. Geopolitikai helyzet
- c. Turisztikai nevezetességek

2. A célnyelvi ország(ok) gazdasága

- a. A gazdaság főbb jellemzői
- b. Pénzügyi ismeretek
- c. Közlekedés
- d. Idegenforgalom
- e. Egyéni és társadalmi felelősségvállalás
- f. Munkavállalás

3. Politikai berendezkedés

- a. Közigazgatási régiók, államforma, politikai adatok, intézményrendszer
- b. Civil társadalom

4. Társadalmi viszonyok

- a. Társadalmi berendezkedés
- b. Problémák
- c. Oktatás
- d. A vallás és az egyházak szerepe
- e. Köznyelv és dialektusok

5. Hagyományok, szokások, ünnepek, életmód

- a. Család
- b. Családi ünnepek
- c. Nemzeti ünnepek
- d. Szabadidő eltöltése

6. Környezetvédelem

- a. Éghajlatváltozás
- b. Környezeti problémák
- c. Törekvések a környezeti károk enyhítésére

7. Tömegkommunikáció, média

8. Sport

9. Tudományok

10. Történelmi ismeretek

- a. A célnyelvi ország(ok) történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja.
- b. A célnyelvi ország(ok) történelmének legfontosabb korszakai.
- c. A jelenkor politikai, társadalmi, kulturális kérdései.
- d. A célnyelvi ország(ok) és Magyarország történelmi kapcsolatai, ennek 3-kiemelkedő jelentőségű eseménye, illetve 2-3 személyisége.

11. Irodalmi ismeretek

- a. Acélnyelvi ország(ok) irodalmi történetének főbb korszakai, néhány kiemelkedő alkotója és alkotása.
- b. Egy kortárs irodalmi mű részletes ismerete.
- c. A célnyelvi ország(ok) egy-egy kiválasztott írójának magyarra lefordított ismert művének és pályájának bemutatása.
- d. Példák az célnyelvű és a magyar irodalom kapcsolódásaira.

12. Művészeti ismeretek

- e. A célnyelvi ország(ok) művelődéstörténetének legfontosabb korszakai és stílusai.
- f. A célnyelvi ország(ok) építésze, képző- és iparművészete.
- g. A célnyelvi ország(ok) zene- és táncművészete
- h. A célnyelvi ország(ok) színház- és filmművészete

Biológia

1. Bevezetés a biológiába

- A biológia tudománya
- Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

- Szervetlen és szerves alkotóelemek
- Az anyagcsere folyamatai
- Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

3. Az egyed szerveződési szintje

- Nem sejtes rendszerek
- Sejtes rendszerek
- Többsejtű eukarióták
- Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

4. Az emberi szervezet

- Homeosztázis, rendszerszemlélet
- Kültakaró
- A mozgás
- A táplálkozás
- A légzés
- Az anyagszállítás
- A kiválasztás
- A szabályozás
- Szaporodás és egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

- Populáció
- Életközösségek (élőhelytípusok)
- Bioszféra
- Ökoszisztéma
- Környezet- és természetvédelem
- Fenntarthatóság

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

- Molekuláris genetika
- Mendeli genetika
- Evolúció
- A bioszféra evolúciója

I. Általános Kémia

1. Atomszerkezet

- Atom
- Elem
- Elektronszerkezet
- A periódusos rendszer
- Az atomok mérete
- Ionok
- Elektronegativitás

2. Kémiai kötések

- Elsőrendű kémiai kötések
- Másodrendű kémiai kötések

3. Molekulák, összetett ionok

- Molekulák
- Molekulák térszerkezete
- Összetett ionok

4. Anyagi halmazok

- Anyagi halmaz
- Állapotjelzők
- Halmazállapotok
- Halmazállapot változások

5. Egykomponensű anyagi rendszerek

- Ionrácsos kristályok
- Atomrácsos kristályok
- Fémrácsos kristályok

- Molekularácsos kristályok

6. Többkomponensű rendszerek

- Kolloid rendszerek
- Diszperz rendszerek
- Oldatok

7. Kémiai átalakulások

- Kémiai reakciók
- Kémiai egyenlet

8. Termokémia

- Reakciót kísérő energiaváltozások
- Reakcióhő
- Reakciósebesség
- Katalízis
- Reverzibilis reakciók, egyensúly
- Sav-bázis reakciók
- Kémhatás
- Redoxi reakciók
- Elektrokémia
- Galvánelemek
- Elektrolízis

II. Szervetlen kémia

1. Hidrogén
2. Nemesgázok
3. Halogénelemek és vegyületeik
4. Oxigéncsoport elemei és vegyületeik
5. Nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
6. Széncsoport elemei és vegyületeik
7. Fémek

III. Szerves kémia

1. A szerves vegyületek általános jellemzői
2. Szénhidrogének
 - Alkánok
 - Alkének
 - Alkinek
 - Aromás szénhidrogének
3. Halogéntartalmú szerves vegyületek
4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
6. Szénhidrátok
7. Fehérjék
8. Nukleinsavak
9. Műanyagok
10. Energiagazdálkodás

IV. Kémiai számítások

1. Az anyagmennyiség
2. Gázok

3. Oldatok, elegyek keverékek
4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
5. Termokémia
6. Kémiai egyensúly
7. Kémhatás
8. Elektrokémia

Fizika

1. Mozgás és egyensúly

1.1 Egyszerű mozgások

- egyenesvonalú egyenletes mozgás
- egyenesvonalú egyenletesen változó mozgás

1.2 Összetett mozgások

1.3 Ismétlődő mozgások

- egyenletes körmozgás
- rezgőmozgás
- rugóban ébredő erő
- ingamozgás, periódusidő, matematikai inga
- rezgő rendszer energiája

1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája

- Newton törvények, tehetetlenség, tömeg
- speciális erők
- lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, ütközések vizsgálata

1.5 Gépek

- kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar
- tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek

2. Energia, munka, hő

2.1 Munka, energia

- munkavégzés, munka, energia, a munka és energia viszonya (munkatétel), mechanikai energia
- megmaradásának elve
- teljesítmény, hatásfok
- megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiataralma

2.2 A melegítés és hűtés következményei

- termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet
- gázok
- hőmozgás
- hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele, melegítés, hűtés, halmazállapot-változás
- a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben

3. Víz, levegő, környezet

3.1 Víz, levegő

- légnyomás, időjárás, a légnyomás és időjárás kapcsolata
- a víz különleges tulajdonságai
- Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés
- felületi feszültség

3.2 Környezet

- a hőterjedés módjai
- éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás,

4. Elektromosság

4.1 Szikrák, villámok

- elektrosztatikai alapjelenségek, atom, elektron
- Coulomb-törvény
- az elektromos mező jellemzése, erővonalak, térerősség, homogén mező

4.2 Elektromosság a környezetünkben

- elektromos áram, áramerősség, feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás
- az egyenáram munkája és teljesítménye
- galvánelemek, akkumulátor
- váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink

4.3 Generátorok és motorok

- mágneses alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások
- az áram mágneses mezője
- az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció
- Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye
- generátor, motor, dinamó, transzformátor

5. Hullámok, kommunikáció, fény

5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban

- mechanikai hullámok
- visszaverődés, törés, interferencia,
- hangforrás, hanghullámok hangerősség, hangmagasság, hangszín
- állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok
- ultrahang, infrahang, zajszennyezés
- az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessége vákuumban, az elektromágneses hullámok spektruma

5.2 Képek és látás

- a fény terjedési tulajdonságai
- a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snellius-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, színek, homogén és összetett színek
- fényinterferencia, koherencia, fénypolarizáció, polárszűrő, lézerfény, holográfia
- a geometriai fénytani leképezés, az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükörök (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fókusz távolság, dioptria
- leképezési törvény, nagyítás, egyszerű nagyító, fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső
- a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg

6. Atomfizika, magfizika

6.1 Az atomok és a fény

- foton (energiakvantum)
- kilépési munka
- az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek
- Rutherford szórás kísérlete, atommag
- vonalas színekép
- alapállapot, gerjesztett állapot
- a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete
- elektronmikroszkóp

6.2 Az atommag szerkezete

- atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás
- tömeghiány (tömegdefektus)
- radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás
- felezési idő, bomlási törvény, aktivitás
- bomlási sor
- sugárvédelem
- mesterséges radioaktivitás
- maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energiatermelés
- sugárterhelés, háttérsugárzás
- nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása

7. A Világegyetem megismerése

7.1 A gravitációs mező

- a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye
- a bolygómozgás Kepler törvényei
- súly és súlytalanság
- kozmikus sebességek

7.2 Csillagászat

- fényév
- űrkutatás, vizsgálati módszerek
- Naprendszer
- Nap
- Hold
- üstökösök, meteoritok
- csillagok
- Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok
- Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk

8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei

8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

8.3. A jelen kihívásai

Ének-zene

1. Reprodukálás

- Éneklés (Népzene, műzene, zeneelmélet, lapról olvasás)
- Műelemzés (Népzene, műzene)

2. Befogadás

- Zenetörténet (Népzene, műzene)
- Zenefelismerés (Műzene)
- Zeneelmélet
- Dallamírás

3. Zenei alkotótevékenységek

- Dallamalkotás

Vizuális kultúra

1. Alkotás

- Vizuális eszközök: vizuális nyelv, technikák
- Tevékenységsszintek: Ábrázolás, látványtervezés (formaértelmezés, térértelmezés, színértelmezés, mozgásértelmezés)
- Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás: Térviszonyok, kompozíció, Színhatás, Érzelmek, folyamat, mozgás, idő, kép és szöveg, vizuális információ, tárgyak és környezet

2. Befogadás

- Vizuális eszközök: vizuális nyelvi elemek
- Megjelenítés sajátosságai: Térábrázolási módok, Vizuális minőségek, látványértelmezés, kontraszt, harmónia, Kontextus, Technikák
- Tevékenységterületek: vizuális kommunikáció, tárgy- és környezetkultúra, kifejezés és képzőművészet

Testnevelés

1. Elméleti ismeretek

- Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
- A motoros képességek szerepe a teljesítményben
- Gimnasztikai ismeretek
- Atlétika
- Torna
- Zenés-táncos mozgásformák
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok
- Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

2. Gyakorlati ismeretek

- Gimnasztika
- Atlétika
- Futások
- Ugrások
- Dobások
- Torna: Talajtorna, Szekrényugrás, Felemáskorlát, Gerenda, Ritmikus gimnasztika, Gyűrű, Nyújtó, Korlát, Aerobik
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési- és sportjátékok: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda

Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. A mozgóképi közlés mód és kifejező eszközök
2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra
3. A magyar filmtörténet és a filmművészet
4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás
5. Tudatos médiahasználat
6. Médiainstítúciók és médiaszabályozás

2. számú melléklet: Az intézmény helyi tantervei

A helyi tantervek a Pedagógiai Program cd mellékletében olvashatók.

Angol nyelv helyi tanterv
Angol célnyelvi civilizáció helyi tanterv
Biológia helyi tanterv
Ének-zene helyi tanterv
Fizika helyi tanterv
Földrajz helyi tanterv
Digitális kultúra helyi tanterv
Kémia helyi tanterv
Magyar nyelv és irodalom helyi tanterv
Matematika helyi tanterv
Mozgóképkultúra és média helyi tanterv
Német helyi tanterv
Olasz helyi tanterv
Osztályfőnöki helyi tanterv
Állampolgári ismeretek helyi tanterv
Testnevelés helyi tanterv
Történelem helyi tanterv
Vizuális kultúra helyi tanterv

Legitimációs záradék

A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelőtestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése a fenntartó aláírása után történik felmenő rendszerben.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény **diákönkormányzata** 2024. augusztus 30-án tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsított.

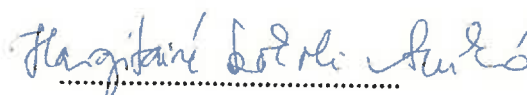
Kelt: Barcs, 2024. augusztus 30.

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a **szülői szervezet (közösség)** megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

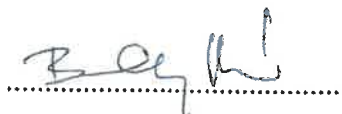
Kelt: Barcs, 2024. augusztus 30.

szülői szervezet (közösség) képviselője

A pedagógiai programot/módosítását az **intézményi tanács** 2024. augusztus 30-án tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Barcs, 2024. augusztus 30.

intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2024. augusztus 27-én tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Barcs, 2024. augusztus 27.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Barcs, 2024. augusztus 27.

.....
főigazgató

Fenntartói jóváhagyási záradék

A Kaposvári Tankerületi Központ a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnázium és Kollégium fenntartója Pedagógiai Program tartalmát jóváhagyja azzal, hogy a benne található többletkötelezettségek tekintetében, annak felmerülésekor, kötelezettségvállalási igény benyújtása után dönt.

Sinka Szilvia Krisztina
tankerületi igazgató

Kelt: Kaposvár, 2024. 08. 30